

Zsebti

HÍRADÓ

XV. EVFOLYAM, 7. SZÁM

ÁRA: 1,50 FORINT

1971. FEBRUÁR 13.

A laoszi invázióval Nixon kész helyzet elé akarja állítani a kongresszust

Jelentések amerikai és dél-vietnami csapatok közös hadműveleteiről

Értesülések szerint összeült a szenátus külügyi bizottsága, hogy megvitassa, milyen további lépéseket tegyen az indokínai háború újabb kiterjesztésével kapcsolatban. A törvényhozók körében különös nyugtalanságot keltett, hogy a múlt péntek óta tartó hírzárlattal a kormány megfosztotta a kongresszust a tájékozódás lehetőségéről, s így egyáltalán nincs módja alkotmányos jogainak gyakorlására. A háború kongresszusi ellenzéke attól tart, hogy a laoszi invázióval éppen úgy kész helyzet elé állítja a kormány, mint tavaly áprilisban Kambodzsa elözoönlésekor tette.

Marvin Kalb, a CBS diplomáciai tudósítója, megbízható forrásokra hivatkozva azt jelentette, hogy a Laosz ellen indított invázióban 25 000 dél-vietnami és 9000 amerikai katonára veszt részt, amerikai légi támogatással. A forrás szerint az amerikai csapatok nem léptek Laosz területére, hanem a határvidék dél-vietnami oldalán nyújtanak támogatást a saigoni rezsim csapatainak. Az amerikai légierő napok óta tartó szakadatlan és tömeges méretű szőnygbombázása mellett, értesülések szerint, amerikai helikopteres légitűzérés is részt vesz közvetlenül a Laosz ellen indított hadműveletekben.

A CBS tudósítója szerint Nixon elnök jóváhagyta a

Pentagon javaslatát Laosz elözoönlése.

George Aiken szenátor, az amerikai szenátus külügyi bizottságának egyik vezető republikánus tagja kijelentette, hogy az amerikai külügyminisztérium részéről közölték vele: amerikai és dél-vietnami csapatok tömeges felvonulása folyik a laoszi határon „egy nagyszabású hadművelet céljából, amelyre esetleg sor kerülhet”.

A szenátor szerint a Laosz-szal kapcsolatos fejleményekre „a második világháború óta a legszigorúbb cenzúrát” rendeltek el.

Aiken kijelentése az első hivatalos elismerése annak, hogy Dél-Vietnam észak-nyugati, Laoszsal határos vidékein nagyarányú offenzíva előkészületei folynak.

Pompidou elnök a francia kormány ülésén „növekvő aggodalmának” adott hangot az indokínai helyzet és a hadműveleteknek a felszízet valamennyi országkára történő kiterjesztése miatt.

Pompidou kijelentéseit **Leo Hamon**, a kormány szóvivője tolmácsolta az újságíróknak. Az elnök a kormány ülésén hangzott: Franciaországnak különleges érdeke fűződik ahhoz, hogy tiszteljen tartás függetlenségét és semlegességét, és ezért ellenzi a hadműveletek Laoszra történő kiterjesztését.

9. számú főútvonal mentén, de „az időjárás javultával” további 15 000 katonát várnak ide. Khe Sanh körzetébe érkezett két dandárnyi dél-vietnami rohamosztály, továbbá 4000 ejtőernyős. A tudósító értesülése szerint ezeket a katonákat vetették be másfél hónappal ezelőtt Kambodzsaiban a Phnom Penh Saigonnal összekötő főútvonal „megtisztítására”.

Az agresszió kiterjesztése ellen tiltakozott a VDK, a DIFK, a Koreai Népi Demokratikus Köztársaság külügyminisztériuma, Tokióban nagygyűlésen tiltakoztak az indokínai háború eskalációja ellen. Harmadot haladó francia szervezet nyilatkozatban foglalt állást, s ítélte el az amerikai-dél-vietnami betörést Laoszba. Figyelemre méltó, hogy **Hanling** dán külügyminiszter bejelentette: minisztertanácsi ülés napirendjére tűzik az indokínai helyzetet és felhívásban juttatják kifejezésre az Egyesült Államok kormányának a dán kormány aggodalmát a válság miatt.

Az EAK hozzájárult a tűzszünet egyhónapos meghosszabbításához

Új egyiptomi békekezdeményezés

Anvar Szadat egyiptomi elnök kijelentette, hogy az EAK — **U Thant** ENSZ főtitkár felhívását elfogadva — hozzájárul a közel-keleti tűzszünet hatályának egy hónappal — március 7-ig tartó meghosszabbításához.

Az egyiptomi elnök a tűzszünet kairói részről történő meghosszabbításának bejelentése mellett, a nemzetgyűlésben mondott beszédében javasolta **Tel Aviv**nak, hogy csapatainak egy részét március 7-ig vonja vissza a Szezi-csatorna partjára, a csapatok teljes visszavonásának első lépéseként. Amennyiben ez a javaslat megvalósításra talál, úgy az EAK hozzájárul a csatorna újbóli megnyitásához a nemzetközi hajózás számára.

Az egyiptomi elnök a tűzszünet meghosszabbítását ahhoz a feltételhez kötötte, hogy az újabb harminc nap alatt konkrét előrehaladás történjen az izraeli magatartás következtében formálissá vált **Jarring-féle** közvetett békétárgyalásokon. Szadat felkérte **U Thant** főtitkár, hogy erről 30 napon belül jelentésben számoljon be az ENSZ Biztonsági Tanácsának.

Az EAK célja továbbra is valamennyi megszállt arab terület felszabadítása, a palesztinai nép jogainak helyreállítása marad — hangsúlyozta Szadat.

Az elnök hangot adott annak a meggyőződésének, hogy **Tel Aviv** az új egyiptomi békekezdeményezést ellenére sem fog változtatni eddigi álláspontján, s végső fokon csak erővel lesz kényszeríthető a megszállt területek feladására.

Az AFP tudomása szerint az egyiptomi kormány jegyzéket juttatott el a Biztonsági Tanács tagországainak kairói képviselőihez. A jegyzék **Kairó** hozzájárulását adja — „de facto” — tűzszünethez és biztosítékokat ad arra vonatkozólag, hogy az EAK nem újítja fel a fegyveres ellenségeskedést, legalábbis egy hónapig nem. E gesztus célja „még egy lehetőséget adni Izraelnek,

Golda Meir elutasította az egyiptomi kezdeményezést

Golda Meir izraeli miniszterelnök az NBC amerikai televíziónak adott nyilatkozatában elutasította Szadat egyiptomi elnöknek a Szezi-csatorna újranyitására vonatkozó javaslatát. Mint emlekezetes, Szadat bejelentette: amennyiben Izrael hajlandó csapatait részlegesen kivonni a csatorna keleti partjáról, az EAK hozzájárul ahhoz, hogy a fontos nemzetközi vízi utat ismét átadja a hajóforgalomnak.

Maszur Ahmad Maszur, a Szezi-csatorna igazgató tanácsának elnöke **Port Saïd**ban újságírók előtt bejelentette: négy hónap alatt hajózhatóvá tudnák tenni a Szezi-csatornát, ha Izrael elfogadná Szadat elnök javaslatát, és részlegesen visszavonná csapatait a csatorna keleti partjáról. **Maszur** elmondta, hogy a Szezi-csatorna igazgató tanácsa 200 millió font sterlinges tervet készített a roncsok eltávolítására, majd később a csatorna mélyítésére. A terv megvalósításának pénzügyi fedezetét egy **kuwaiti fejlesztési alap**, a **Világbank**, **Olaszország** és egy **jugoszláv-francia-nyugat-német-holland konzorcium** biztosítaná.

Hazaérkezett a jószolgálati küldöttség

Szíriai—magyar közlemény

Hazaérkezett az a jószolgálati küldöttség, amely **Puja Frigyesnek**, a külügyminiszter első helyettesének vezetésével látogatást tett a Líbiai Arab Köztársaságban, az EAK-ban, a Libanoni Köztársaságban, az Iraki Köztársaságban, Kuwaitban, a Jemeni Népi Demokratikus Köztársaságban, a Szomáli Demokratikus Köztársaságban és a Szíriai Arab Köztársaságban.

Puja Frigyes a jószolgálati küldöttség útnak eredményeiről, tapasztalairól nyilatkozott: Küldöttségünk a meglátogatott országokban eszmecserét folytatott a nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiről, az Egyesült Államok külpolitikájának új vonásairól. Mélyrehatóan elemeztük a közel-keleti helyzet alakulását, a délkelet-ázsiai kérdéseket, tárgyaltunk a vietnami háborúról, a felszabadító mozgalmakról — különös tekintettel az afrikai felszabadító mozgalmakra —, áttekintettük az európai biztonságért folyó harc jelenlegi helyzetét.

Utunk célja volt az is, hogy áttekintsük az említett országokkal a kétoldalú kapcsolatokat, s fel tárjuk a fejlesztés további lehetőségeit. A megbeszélések eredményeként több egyezményt kötöttünk. Dél-Jemenben például kulturális munkatervet, valamint műszaki-tudományos együttműködésről szóló egyezményt, az EAK-ban pedig öt évre szóló hosszú lejáratú kereskedelmi egyezményt írtunk alá. Más országokban egyezménytervezetet adtunk át, hogy ezek tanulmányozása után sor kerülhessen a konkrét tárgyalásokra és aláírásra. Mindez kétségtelenül újabb lépést jelent kapcsolataink fejlesztése terén.

A Magyar Népköztársaság jószolgálati delegációja **Puja Frigyes** és **Abdullah Al-Khani** szír külügyminiszter-helyettes vezetésével a kölcsönös megértés szellemében eszmecserét folytatott nemzetközi kérdésekről és a két baráti ország kapcsolatáról.

A szíriai fél ismertette a közel-keleti helyzettel és az izraeli agresszióval kapcsolatban álláspontját, a magyar fél mély megértést tanúsított a szíriai álláspont iránt és elítélte Izrael agresszív terjeszkedési törekvéseit.

A felek megelégedéssel állapították meg, hogy a két ország politikai, gazdasági és kulturális kapcsolatai jól fejlődnek. Ugyanakkor lehetőséget láttak az együttműködés további kiszélesítésére is.

Áttekintették a műszaki-tudományos együttműködés területét és megegyeztek abban, hogy a két fél szakdelegációi a közeljövőben találkoznak és új munkatervet dolgoznak ki.

Fock Jenő, a Magyar Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke magyarországi látogatásra hívta meg **Hafez Asszadot**, a Szíriai Arab Köztársaság miniszterelnökét, **Péter János** külügyminiszter ugyancsak látogatásra hívta meg **Abdel Halim Khaddam** külügyminisztert.

Folytatódik az agresszorok felvonulása a laoszi határvidék ellen

Nixon elnök, a Fehér Házból kiszivárgott és az MTI washingtoni tudósítója által idézett értesülés szerint kiadta az utasítást Laosz elözoönlésére, amelyre állítólag a jövő héten kerül sor. A források szerint a laoszi határ dél-vietnami oldalán összpontosított amerikai csapatok fogják fedezni a Laoszba benyomuló dél-vietnami kormánycsapatok támadását.

Az AFP hírügynökségének a dél-vietnami—laoszi határra kiküldött különtudósítója szerint a Dewey Canyon—II. elnevezésű közös dél-vietnami—amerikai hadművelet keretében a laoszi határ közelében levő Khe Sanh-i támaszpont körzetében folytatódik a nagyarányú felvonulás. Legújában 5000 dél-vietnami katoná helyezkedett el a Laoszba vezető

Stoph a nyugat-berlini kérdés rendezéséről

Willi Stoph, az NDK minisztertanácsának elnöke fogadta a nyugat-berlini Szocialista Egyesülpárt küldöttségét, amelyet **Gerhard Danelius**, a párt elnöke vezetett.

A kiadott közlemény szerint, a szívélyes barátság és kölcsönös megértés szellemében lefolyt megbeszélésen részletes véleménycsere folytattak a közép-európai helyzet enyhítésének kérdéseiről és különös figyelmet szenteltek az NDK és a Nyugat-Berlin közötti viszony normalizálására. Hangsúlyozták, hogy az európai biztonság megköveteli a ténylegesen fennálló helyzetnek — közte az NSZK-hoz nem tartozó Nyugat-Berlin különleges státusának — elismerését. Megállapították, hogy a jelenleg fennálló objektív előfeltételek kihasználása lehetővé tenné Nyugat-Berlin szerepének megváltoztatását és így a város az enyhülést szorgálná.

A megbeszélés résztvevői hangsúlyozták eltökéltégüket egy olyan helyzet kialakítására, amely megfelelne a nyugat-berlini lakosság igényeinek, továbbá az NDK törvényes érdekeinek és szuverén jogainak. Egyidejűleg rámutattak arra is, hogy bármiféle rendezés alapkérdése: az NSZK politikai jelenlétének

felszámolása és mindennemű revansista, militarista és békeellenes tevékenység megszüntetése a városban.

Az NDK minisztertanácsának elnöke kijelentette, hogy Nyugat-Berlinnek, mint önálló politikai egységnek, szigorú tiszteletben tartása, tényleges, pozitív változásokat hozhatna. Lehetővé tenné kölcsönösen előnyös megállapodások kötését gazdasági, műszaki-tudományos területen és a közlekedéspolitikában. Az NDK kormányja hajlandó lenne megfontolni a nyugat-berlini szenátussal olyan megállapodás kötését, amely lehetővé tenné Nyugat-Berlin gazdasági, műszaki-tudományos és kulturális kapcsolatát valamennyi állammal, beleértve az NSZK-t is. Ebben az összefüggésben az NDK kormányja lehetségesnek tartaná, hogy — az NDK törvényes rendelkezéseivel összhangban — engedélyezné Nyugat-Berlin lakosság számára a butazást az NDK-ba és fővárosába. Az NDK kormányja kész volna arra, hogy tárgyalásokat folytatson a nyugat-berlini szenátussal a kölcsönös átmenő személy- és áruforgalomról és olyan megállapodás megkötéséről, amely megfelel a nemzetközileg szokásos szabályoknak és gyakorlatnak.

hogy vállalja a BT 1967. novemberi határozataiból ráháruló kötelezettségeket...

Ugyancsak az AFP értesülése szerint az Egyesült Államok — kairói képviselője, **Donald Bergus** közvetítésével — biztosítékot adott az EAK kormányának arra vonatkozólag, hogy a tűzszünet hatályának meghosszabbítása esetén „Izrael konstruktív elemekkel” fog előállni a **Jarring** vezette közvetett békétárgyalásokon.

Az UPI ammani hivatalos forrásra hivatkozva közli, hogy Jordánia csatlakozik az Egyesült Arab Köztársasághoz, és további harminc napig tartja magát a tűzszünethez, amennyiben izraeli részről nem éri támadás.

ENSZ-körökben megelégedéssel fogadták az egyiptomi döntést

Hírügynökségi jelentések szerint a Szezi-csatorna mentén továbbra is hallgatnak a fegyverek. **Anvar Szadat**, az Egyesült Arab Köztársaság elnöke a nemzetgyűlésben bejelentette, hogy országa további 30 napot ad a rendezés lehetőségeinek kiaknázására.

Az egyiptomi döntést ENSZ-körökben megelégedéssel fogadták. Az izraeli vezetőkön kívül lényegében minden közvetlenül vagy közvetve érintett félről elmondható ugyanez. Az utca embere — mint a **Reuter** írta — Izraelben is „megnyugvással” vette tudomásul a legújabb fejleményeket.

Amint a Szadat-beszédet követő három izraeli nyilatkozatból kiderült — **Golda Meir** miniszterelnök egy szakszervezeti gyűlésen beszélt, **Galili** tájékoztatásügyi miniszter a **Davar**, **Bar-Lev** vezérkari főnök pedig a **Lamerhav** című lapnak nyilatkozott — az izraeli vezetők azt szerették volna, ha Egyiptom határidő nélkül hosszabbítja meg a tűzszünetet. **Golda Meir** szerint az egy hónap

Véget értek a szovjet—szíriai tárgyalások

Koszigin és Asszad beszéde

A Kremlben befejeződtek a tárgyalások **Brezsnyev**, **Podgornij**, **Koszigin** és a **Hafez Asszad** vezette szíriai párt- és kormányküldöttség között.

Mint Moszkvában hivatalosan közölték, a tárgyalások a barátság és az őszinteség légkörében folytak. A tárgyalásokról közös közleményt adnak ki.

Koszigin beszédét mondott az Asszad tábornok vezette szíriai párt- és kormányküldöttség által adott ebéden.

Koszigin kijelentette: „Az imperializmus továbbra is fenyegeti a népek szabadságát és függetlenségét. Újabb közlemények érkeznek arról, hogy

a dél-vietnami bábok, amerikai gazdáik parancsára és támogatásával, kiszélesítik a hadműveleteket Dél-Laoszban. Mint látható, bár az Egyesült Államok kormánya számtalan nyilatkozatban hangoztatja, hogy keresik az indokínai rendezés útját, az Egyesült Államok továbbra is az agresszió útján halad. Az egész világ békeszerető közvéleménye felemeli felháborított zavart ez ellen az új amerikai kaland ellen”.

Asszad, a szíriai párt- és kormányküldöttség vezetője a keddi ebéden bejelentette: „Látogatásunk még jobban megszilárdította az arab—szovjet barátságot, amely a Szíriai Arab Köztársaság és a Szovjetunió őszinte együttműködésén alapszik”.

„Mély meggyőződésünk, hogy tárgyalásaink eredményeképpen országaink gazdasági, műszaki és kulturális kapcsolatai még szorosabbak és szilárdabbak lesznek. Még többet fogunk dolgozni ennek az együttműködésnek a meg erősítésén”.

Asszad, a Szíriai Arab Köztársaság miniszterelnöke és hadügyminisztere, a Szíriai Baath Párt ideiglenes regionális vezetőségének tagja látogatást tett a Kreml kongresszusi palotájában.

Brezsnyev, az SZKP Központi Bizottságának főtitkára fogadta Asszadot. A beszélgetés során megvitatották a nemzetközi helyzet egyes problémáit, valamint az SZKP és a Szíriai Baath Párt közötti kapcsolatok kérdéseit.

Meleg, szívélyes légkörben folyt le a megbeszélés.

Mint Moszkvában közölték, találkozott és baráti légkörben megbeszélést folytatott egymással **Gromiko** szovjet és **Abdel Halim Khaddam** szíriai külügyminiszter. Megvitatották a szovjet—szíriai kapcsolatokat továbbfejlesztésének kérdéseit, valamint a közel-keleti helyzet időszéri problémáit.

Bonn esetleg közvetíteni próbál a közös piaci tárgyalásokon

Walter Scheel nyugatnémet külügyminiszter londoni hivatalos látogatása során találkozott Heath brit miniszterelnökkel, és megbeszélést folytatott Riponnal, az angoloknak a közös piaci tárgyalásokat irányító képviselőjével.

Londoni kormánykörök véleménye szerint az angol vezetőkkel folytatott tárgyalások középpontjában Anglia közös piaci csatlakozásának kérdése áll. Londonban kifejezték azt a reményt, hogy a nyugatnémet kormány közvetítőként szerepel majd Anglia közös piaci tagságáról folytatott tárgyalásokon. Anglia azt szeretné, ha a döntés ez év nyaráig megszületne, s ebben számít Scheel támogatására.

Az MTI londoni tudósítója jelenti: a hivatalos látogatáson Angliában tartózkodó Scheel megjelent és felszólalt a külföldi tudósítók egyesületének tiszteletére adott disztribúciójában. Hangzott, hogy az NSZK rendkívül fontosnak tartja Anglia belépését a Közös Piacba, s reményét fejezte ki, hogy az ezzel kapcsolatos tárgyalások már 1971-ben befejeződhetnek. Hozzáfűzte azonban, hogy most „realista és őszinte” tárgyalásokra van szükség a pénzügyi terhek megosztásának fontos kérdésében. Mint mondotta, reméli, hogy tíz éven belül létrejön a közös, nyugat-európai valuta.

A kelet-nyugati kérdésekre átértve, Scheel hangzott, „az amerikai csapatok európai je-

lenlétének” és a NATO-n belüli szoros együttműködésének fontosságát, sőt ezt „a európai realitások részének” nevezte. Az NSZK keleti politikájával kapcsolatban Scheel azt mondotta, hogy „a másik félnek is meg kell tenni felhívást az út egy részét”, s ezzel összefüggésben hangsúlyozta egy „kielégítő” megoldás szükségességét a nyugatberlini kérdésben és a Nyugat-Berlin a szövetségi köztársasággal egybefűző szálak kérdésében. Ha ebben haladás történne, akkor megnyitná az út egy tágasabb pörbészé felé, beleértve az európai biztonsági értekezletet — mondotta a nyugatnémet külügyminiszter.

Az európai biztonsági értekezletre vonatkozó kérdésre Scheel azt felelte, hogy az NSZK támogatja az értekezlet összehívását „megfelelő időpontban”, de a siker lehetőségét előbb a politikai légkör kialakulásával kell valószínűsíteni. Amíg például Nyugat-Berlin ügyében nincs „megbékélés”, nem jöhet létre megfelelő légkör — mondotta.

A CTK tudósítójának kérdésére Scheel kifejtette, hogy az NSZK óhajtja a normalizálást a Csehszlovák Szocialista Köztársasággal, s az első technikai kapcsolatokat a két ország külügyminisztériumának tisztviselői máris felvették egymással.

Visszaérkezett az Apollo-14

Menetrendszerű pontossággal szállt le az űrhajó a Csendes-óceánra

Békaemberek vitték az űrhajókat a New Orleans repülőgép-anyahajóra

Alan Shepard, Edgar Mitchell és Stuart Roosa

Kedden este, magyar idő szerint 10 óra 5 perckor sikeresen visszaérkezett az Apollo-14 amerikai űrhajó fedélzetén Alan Shepard, Edgar Mitchell és Stuart Roosa űrhajósokkal.

Az Apollo-14 két űrhajósának, Shepardnak és Mitchellnek feladata az volt, hogy a Hold Fra Mauro térségében végrehajtsák azokat a vizsgálatokat, amelyek eredetileg az Apollo-13 asztronautáira vártak. Az Apollo-13 útja csaknem katasztrofálisan végződött, s az űrhajón bekövetkezett robbanás miatt az asztronauták nem tudtak leszállni a Holdra. Az Apollo-14 űrhajósa a repülés közben fellépett műszaki nehézségek ellenére végrehajtották a kitűzött feladatok nagyobb részét. A kitűzött tudományos fő feladatnak — a Cone-kráter helyszíni geológiai vizsgálatának — azonban nem tudtak eleget tenni, mivel időzavarba kerültek s már nem tudták megmászni a kijelölt emelkedés magaslatát.

Az Apollo-14 leszállására a Csendes-óceánra, a Samoától délre fekvő tengeri térségben került sor. Az űrhajó kiemelését a New Orleans repülőgép-anyahajó irányította, nagy számú helikopter segítségével.

Fél órával a leszállás előtt, az előre kidolgozott tervnek megfelelően — leválasztották az Apollo-14-ről egy részt, az úgynevezett kiszol-

gálóegységet, amely a már szükségtelenné vált berendezéseket foglalta magában. A kilőtt 109 méter magas rakétából most mindössze egy 3 méter 30 centiméter magas és nem egészen 4 méter átmérőjű, kúp alakú kabin folytatta útját a föld felé, hová az útjával lefelé fordulva.

Az atmoszférába való belépésekor ez az űrkabin védelemző, hőálló pajzs csaknem 3000 ezer fokos hőmérsékletre izott fel. Több mint hét kilométer magasságban két óriás ejtőernyő nyílt ki a fékezés segítésére, majd három kilométer magasságban kibomlott a három főejtőernyő. Ezek a kabin sebességét óránként 35 kilométerre fekézték le: így érte el az Apollo-14 a tenger felszínét, a kijelölt térségben, nem messze a New Orleans repülőgép-anyahajótól.

Az űrhajókat egy békaember-brigád emelte ki kabinjukból, az erős hullámverésben, és helikopterrel a New Orleans fedélzetre szállította őket, az ott felállított izolációs lakókocsikhoz, amely a következő három héten át a karanténban levő űrhajósok otthona lesz. Pénteken, amikor a New Orleans partot ér Honoluluban, a Majó fedélzetről az izolációs lakókocsit repülőgépen szállítják a husztoni „holdfogadó laboratóriumba”. Ugyanebbe a laboratóriumba kerülnek a holdkőzetek.

Új kormány alakult Ugandában

Amin tábornok, a katonai puccsal hatalomra jutott ugandai államfő bejelentette: feloszlatja a parlamentet. Ez gyakorlatban az Obote-rendszer idejében érvényben volt alkotmány hatályon kívül helyezését jelenti.

Amin, az új ugandai államfő bejelentette, hogy megalakította 18 tagú kormányát. A kormány valójában nem tényleges végrehajtó szerv, hanem

csupán az elnök mellett működő miniszteri tanácsadó testület, „segíti az elnököt funkcióinak gyakorlásában”.

A Reuter helyszíni tudósításából kitűnik, hogy a puccsal hatalomra került Amin tábornok hívei körülzárták és tűz alá vettek egy lakóházat, amelyben az eltávolított elnök, Obote hívei sáncolták el magukat. Obote hívei visznózták a tüzet.

nyitójaként olyan neves „indokínai” katonai vezetőt emlegetnek, mint Abrams amerikai tábornok. Őszintén szólva, cseppet sem lennének meglepődve, ha a cáfolatok után és a cáfolatok ellenére Laoszban is fényképes dokumentumokat kapnánk az amerikai katonák tevékeny részvételéről, amint ez több ízben Kambodzsa esetében történt. A washingtoni titkolózás ugyanis azért olyan nagyfokú, mert a kongresszus korábban határozottan tiltotta a közvetlen amerikai beavatkozást Kambodzsa és Laoszba.

Az egymillió elefánt országának nevezett Laosz függetlenségét és egységét nemzetközi értekezletek, két genti konferencia döntései szavatolják, ezek alapján a „három herceg”, a három helyi politikai irányzat képviselői is nyilvánították a szándékukat. A semleges Kambodzsa mellett az egységes, koalíciós kormányzattal rendelkező Laosz is jelentős stabilizáló tényezőként hatott volna a lángoló Indokínában. Washington azonban az agresszió logikáját követte, ehhez pedig szinte el-

kerülhetetlenül hozzátartozott Laosz kettészakítása és a kambodzsai harcok kirobantása.

Laoszban sokáig a CIA által finanszírozott Vang Pao tábornok 36 ezer főnyi magánhadserőre támaszkodott, és egyes meo-népcsoportok támogatásával a törzsi viszályokat igyekezett felkelteni. Mikor ez kudarcot vallott és kevésnek bizonyult, fokozódott a légiháború, s eljutott a nyílt támadásig. A vietnami háború gyakorlatilag immár indokínai háborúvá alakult. Csak hogy

kérdés: kihúzza-e valaki a jobb lábát a mocsárba, ha bal lábával ingoványra támaszkodik? A Nixon-adminisztráció minden valószínűség szerint azért határozta el magát e sok tekintetben kiszámíthatatlannak látszó lépésekre, hogy könnyítsen helyzetén. Minden jel arra mutat, hogy még nehezebb helyzetbe kerülhet, s belemanóverezi magát a zsákutcába.

A jogos felháborodás és tiltakozás szava zúgott fel szerte a világon, s magában Amerikában is. Azt mondják, aki szelet vet, vihart arat. Mit várhat, aki vihart vetett?

Átdolgozták az 1971-es tervet Lengyelországban

A lengyel kormány elnöksége legutóbbi ülésén megtárgyalta az átdolgozott 1971-es gazdaságfejlesztési tervet, és úgy határozott, hogy az új tervet jóváhagyás végett még ebben a hónapban a szemj plenáris ülése elé terjeszi.

A varsói lapok egyébként továbbra is nagy teret szentelnek a lengyel gazdaság időszerű kérdéseinek. A Zolnier Wolnosci lap megállapítása szerint az ország gazdasági problémái elsősorban a termelékenység gyors növelésével oldhatók meg. Az 1971-75-ös népgazdasági tervben a termelés emelkedésének legalább 70 százalékát a termelékenységnek kell biztosítani. Annál inkább sürgető szükségesség ez Lengyelországban, mert az ország ipari termelése az utóbbi években bizonyos

vonatkozásokban elmaradt a világszínvonalától. A lengyel iparban 1961-65 között pedig már csak 60 százaléka származott a munka termelékenységből. Az Egyesült Államok ipara jelenleg háromszor, az NDK-é pedig 40 százalékkal termelékenyebb, mint a lengyel.

Az alacsony termelékenységgel is összefügg, hogy 1970-ben csaknem 1,6 millió lengyel családban az egy főre jutó havi jövedelem nem haladta meg a 7-800 zlotyt. „Ebben a helyzetben érthető, hogy rendkívül nagy elismeréssel találkozott a pártvezetőségnek és a kormánynak a legalacsonyabb jövedelmű dolgozók fizetésemelése és az élelmiszerárak befagyasztására vonatkozó döntése” — állapította meg a Zolnier Wolnosci.

Folytatódnak a zavargások Reggio di Calabriában

Hírhírnökségi jelentések szerint rendkívül feszült a helyzet a calabriai Catanaróban, ahol kézigránátokat dobta a jobboldal által szított zavargások miatt tiltakozó tömeg közé. Reggio di Calabria életét ismét általános sztrájk bénította meg.

A Catanarói események híre Reggio di Calabria miniszterelnök magához kérészt Restivo belügyminisztert és Angelo Vicarit, az olasz rendőrség főnökét. Restivo belügyminiszter közölte, hogy a sebesültek közül kilencet kórházban gyógykezelnek.

A Catanarói merénylet híre Rómában összetzést váltott ki a kommunista és a neofasiszta képviselők között. Egy kommunista képviselő az Olasz Szociális Mozgalomra (neofasiszta párt) hárította a felelősséget a merényletért. A két parlamenti csoport képviselői között tetlegességre is sor került, amikor a neofa-

siszták rátámadtak a kommunistákra.

A három olasz szakszervezeti szövetség, a CGIL, a Cisl és az UIL képviselői megbeszélést folytattak Colombo miniszterelnökkel. Arra kérték a kormányt, hogy tegyen azonnali hatállyal erőteljes intézkedéseket a demokrácia és a szabadság védelmében a fasista támadásokkal szemben, akadályozza meg, hogy az országban a zűrzavar váljon úrrá.

Olaszországban egyébként — mint a Reuter jelenti — sztrájkba lépett 450 000 önálló foglalkozású diplomás. A sztrájk oka az, hogy a parlament most tárgyalja az új adóreformtörvényt, amely az önálló foglalkozásúak jövedelmének egy részét — az érdekeltek szerint — munka nélkül szerzett jövedelemnek minősítené, és kötelezővé tenné az állami könyvvizsgálás jogát.

Lengyel lapok elemzései a múlt hibáiról és a teendőkről

A varsói újságok kommentárokat közöltek az ország időszerű belpolitikai kérdéseiről.

A Zycie Warszawy „A korszerű államapparátus és a demokrácia” című tanulmányában arról ír, miért nem használták ki Lengyelországban a szocialista demokrácia továbbfejlesztésének és erősítésének lehetőségeit?

A lap szerint az egyik fő akadály annak a nézetnek az eluralkodása volt, hogy „felülről mindent jobban látni”. Ezért a vezetés és a központi szervek tevékenységének hiánosságait ért minden bírálatot anarchoista jelenségnek, vagy egészségtelen kritizálásnak tekintették.

A tanulmány megoldásként javasolja: 1. bővítsék ki a népi tanácsok hatáskörét; 2. vizsgálják felül az eddigi tanács- és képviselőválasztási rendszert, vegyék számba más szocialista országok tapasztalatait. Különösen a magyar tapasztalatokat kell elemezni; 3. az eddigieknél gondosabban kell kiválasztani a hivatalnokokat.

A Trybuna Ludu „A párt és az államapparátus” című cik-

kében a többi között megállapította:

„...növelni kell az államapparátus és állami intézmények dolgozóinak felelősségét és önállóságát. A párta az összes állami intézmény általános irányítása tartozik. Meg kell szüntetni a jelenleg elég gyakori, rendszeretlen, gyakran aprólékos beleszólást az államapparátus munkájába”. Ezeket az elveket az utóbbi években nálunk megsértették — folytatta a lap. — Ez sok negatív következménnyel járt, annyival is inkább, mert közben a pártéletben korlátozottan érvényesültek a demokratikus normák. A párt és az állam funkciói közötti határ elmosásának negatív következményei voltak: csökkent az állami szervek aktivitása. ...Most tehát erősíteni kell a párt vezető szerepét és fokozni kell az államapparátus demokratizmusát. Mentesíteni kell a pártot a másodrendű ügyek intézésétől, s így az államapparátus egész tevékenységére koncentrálni a figyelmét... Egyidejűleg növelni kell a szemj és a kormány szerepét.

Amerikai szenátorok véleménye:

Új Kína-politika szükséges

„Új utakat kell keresnünk a Kínával szembeni politikában, mert csak így juthatunk ki a jelenlegi zsákutcából” — jelentette ki Harold Hughes amerikai demokrata párti szenátor, az Egyesült Államok Kína politikájával kapcsolatos kétnapos kongresszusi konferencia megnyitói ülésén.

A szenátor rámutatott: „A kínai kormányt intézményes rendszernek kell tekintenünk, amely ellenfél a nemzetközi szinten, de potenciális rész-

vevője a fegyverkezési verseny megfékezése és a nemzetközi feszültség enyhítése érdekében folyó erőfeszítéseknek.”

Edward Kennedy demokrata párti szenátor újból felszólította az Egyesült Államok vezetőit, hogy ismerjék el a Kínai Népköztársaságot, s kifejtette azt a véleményét, hogy az Egyesült Államoknak haladéktalanul magára kell vállalnia a vezető szerepet Peking ENSZ-jogainak szorgalmazásában.

A jobb láb és a bal láb

Napfényvilkendőt tartott a bázás: a harcoknak Kambodhét végén Nixon elnök — a „mozgó Fehér Ház” három napra a Virgin-szigetekre költözött. Úgy látszik, mégsem adhatta át magát zavartalanul a napfürdőzésnek, mert a cenzúra hangfalát is áttörték a jelentések: szakadatlan haditanács folyik, az amerikai politikai és katonai vezetés újabb elemekkel akarja súlyosítani az amúgyis kritikus délkeletázsiai helyzetet.

Azóta a Virgin-szigetek naplítása szemmel láthatóan is sűrű viharfelhőkbe csapott át az indokínai félsziget felett. A váltakozó hevességgel folyó dél-vietnami háború; a Vietnami Demokratikus Köztársaság hivatalosan beszüntetett, de állandóan fel-felújuló bom-

legyen, az akció közvetlen irá-

A szabadságvesztés végrehajtásának céljáról

A Btk. többfajta büntetést ismer. Ezúttal a különböző büntetések közül csak a szabadságvesztésről lesz szó.

Arra a nagyon nehéz kérdésre szeretnék válaszolni: *mi a büntetés kiszabásának, illetve a szabadságvesztés végrehajtásának célja?* Nem könnyű feladat ez, mert a kérdést az elítélt oldalról szeretném megválaszolni. Fontos, a XVIII. század nagy gondolkodója mondotta: „Nem

elsősorban az elítélt érdeke.

Sokan még arra is képtelenek, hogy egyáltalán felismerjék az elkövetett bűntett súlyát, jelentőségét. Sokszor találkoztunk ilyen véleményekkel: „Mindössze 30 Ft-ot vettem ki a zsebből. Ezért kaptam 6 hónapot”. „Egy kis karcolást ejtettem a sártetten, s a bíróság mégis egy évre ítélte”. „Az asszony megcsalt és bolondtá tett, hát talán el kell tenni neki a bíróság persze ezzel nem törődött, becstak 6 évre.” Lehetne még folytatni a különböző véleményeket.

Ezek a vélemények egyöntetűen tükrözik, hogy a véleményt nyilvánító jelentéktelennek tekinti az általa elkövetett bűntettet.

Mi is tehát a büntetés? Erre a kérdésre feleljünk a törvény szavaival:

Büntetés az a társadalomra veszélyes cselekmény, amelyre a törvény büntetés kiszabását rendeli... Társadalomra veszélyes cselekmény minden olyan tevékenység, amely a Magyar Népköztársaság állami, társadalmi vagy gazdasági rendjét, az állampolgárok személyét vagy jogait sérti vagy veszélyezteti.

A büntetés elsődleges jellem-

A büntetés további következménye

lett még, hogy Herczog Imréné a máskor is durva fellépésű férjétől elvált. — Imre egy pofon — egy büntetés — sokoldalú következménye. Joggal tehető fel a kérdés: érdemes volt?

Nézünk egy másik esetet! Toranek Ilona a villamoson a sértett táskájából kilopott 5000 Ft-ot. Ez vállalati pénz volt. A sértett a postán vette észre, hogy nincs meg az összeg. A takarékból vette ki megtakarított pénzét, ezt pedig családja, gyerekei sínylették meg. Az ügyből kitűnik, hogy egyetlen lopás hány embernek és hány irányban okozhat károsodást. Toranek Ilona a tárgyaláson azzal védekezett, hogy a vállalatot kár nem érte. Azt azonban nem emelte ki, hogy a vállalat kártalanítása nem az ő érdeme, hiszen ő még a sértett kárát sem térítette meg. (A kár összegét most már levonják Toranek Ilona keresetéből.)

A fenti két példa eléggé szemléletesen mutatja, hogy a büntetés valóban a társadalomra veszélyes cselekmény és következményei sokszor elválaszthatatlanok. Minimális erkölcsi érzék szükséges annak felismeréséhez, hogy a büntetés nem maradhat büntetlenül. Nem kell nagy bölcsesség annak belátásához sem, milyen következményekkel járna, ha egy államban következmények nélkül lehetne bűncselekményt elkövetni. Ez teljes zűrzavarhoz, anarchiához vezetne, bármennyire furcsa, még maga a bűnöző sem lehetne biztonságban. Mélységesen igaz, amit Amiel, a XIX. században élt svájci író jegyzett fel az utókor számára: „Minden társadalmi rendszer a visszaéléseknek, igazságtalanságoknak, korrupciónak, gyalázatnak és gaztetteknek csak meghatározott mértékét bírja elviselni. Ha ez a mérték betelt, a kaotikus sötétben, az épület alapjaiban megrendül és összeomlik; az intézmények, a városok, az államok és birodalmak romba dőlnek.”

A büntetés nem maradhat büntetlenül, a büntetés szükségesüri következménye a bűncselekménynek.

könnyű az embereket meggyőzni arról, hogy szemük helyett eszükkel nézzék a világot”. Ha ezt a nagyon bölcs megállapítást mai nyelvre fordítjuk és konkretizáljuk, így kellene mondanunk: „Nagyon nehéz az elítélteket meggyőzni arról, hogy valóságos és helyesen értékeljük a bűntettet, a büntetést és a végrehajtás célját.” Pedig mindennek átgondolása, különösen megértése

zójé tehát, hogy veszélyes a társadalomra. Minden büntetés a közösségi szabályok durva megsértése. A közösségnek és a közösségen belül az egyénnek az az érdeke, hogy büntetett ne kövessenek el. — Bővebb érvelés helyett nézzünk néhány gyakorlati példát! A törvény tiltja és szigorúan bünteti más bántalmazást. Sokan meglepedkeznek erről, s valódi vagy vélt sérelmükben feleltelenül megtámadnak másokat. Később aztán rádöbbenek arra, mennyire helytelen volt a büntetést elkövetése.

Herczog Imre semmisségen összeszólalkozott a sértettel. A szópárbaj nem volt elegendő, nagy önértében komolyabb elégtételt akart. Belekötött a hazafélt tartó sértettbe, és pofon ütötte. A sértett hanyatt esett, koponyacsontja összetört és meghalt. Herczog Imre azzal védekezett, hogy ő nem akarta a sértett halálát. A törvény azonban nemcsak az emberölést, hanem a testi sértést is büntetni rendeli. De nézzük az említett ügyben a büntetést követő következményeit. A sértett egyedül tartotta négy gyermekét. Most már Herczog Imre kötelessége is lesz, hogy a gyerekek tartásához hozzájáruljon.

A büntetés és a büntetés szoros összefüggéséből következik, hogy a büntetés kiszabásának célja van. Ezt a célt maga a törvény határozza meg az alábbiak szerint: „A büntetés célja: a társadalom védelme érdekében a büntetés miatt a törvényben meghatározott joghátrány alkalmazása, az elkövető megajvítása, továbbá a társadalom tisztáinak visszatartása a bűnözéstől.”

A szocialista jogtudomány tanítása szerint a büntetés mindig magában foglalja a büntetés megfosztását valamiféle javaktól — személyes szabadságtól, stb. — és ebben az értelemben a büntetés valóban bünhődés. A büntetésnek mindig van általános és különös megelőző hatása. A szocialista büntetőjogban általában a büntetés megelőző hatása, nevelő jellege kerül előtérbe. Ez azonban nem jelenti és nem is jelentheti a hátrányok alkalmazásának mellőzését. A büntetés ugyanis bünhődés és éppen ezzel fejtí ki egyéni és általános megelőző hatását.

Mindez jobban érthetővé válik gyakorlati példák segítségével. A bíróság Nagy János terhellet lopás büntette miatt 8 hónapi szabadságvesztésre ítélte. Ez az ítélet az állampolgárokat arra figyelmezteti, hogy a lopás bűncselekmény, és ezért a bűncselekményért meg kell bünhődni. Ez a büntetés általános megelőző hatása. Nagy János pedig saját bőrén érzi, milyen következményekkel járt a büntetést elkövetése. Ez a büntetés egyéni megelőző hatása. Az egyéni megelőző hatás különböző fokban érvényesül. Vannak, akiknél már egészen rövid tartamú szabadságvesztés is célravezető, de bizony vannak — szerencséjére kevesebben — akiknél a többszöri vagy hosszabb tartamú szabadságvesztés sem éri el a kívánt hatást. Ezekkel a személyekkel szemben egyre hosszabb tartamú szabadságvesztés kiszabása következik, s előbb-dtöbb mégis csak rádöbbenek arra, hogy nem érdemes bűnözni.

Jules Renard, a XX. század elején meghalt francia író mondása jut eszembe ezekről az emberekről; „Van, aki valahányszor tükörbe néz, a legszívesebben megtöri a tükört.”

Önmagát csapja be, aki nem néz szembe a valósággal.

A valóság pedig az, hogy nem kellemes, nem jó bünhődni, de a bünhődés nem maradhat el, mert ezt megkívánja a társadalom és az egyén érdeke. Lehet, hogy egyesek elvakultságukban azt mondják: „Enyém nem érdekel se a társadalom, se senki. Én élelem magam életét”. Ez a nézet mindenben elárulja hirdetőjét. Azt mutatja ugyanis, hogy

az ilyen ember alkalmatlan a közösségi életre, képtelen arra, hogy a társadalom hasznos tagja legyen. Ki kell tehát vonni hosszú időre a társadalomból. Ezekkel az emberekkel szemben ezt a célt is szolgálja a büntetés.

A büntetés — a szabadságvesztés — kiszabása azonban önmagában még nem elég. A szabadságvesztés kiszabását követi, kell hogy kövesse annak végrehajtása. Miként a büntetés kiszabása, a szabadságvesztés végrehajtása is meghatározott céllal történik. Ezt a célt a jogszabály határozza meg az alábbiak szerint: „A szabadságvesztés végrehajtásának célja az ítéletben meghatározott joghátrány

az elítéltet munkakötelezettség terheli

tehat az elítélteknek nem joga, hanem kötelessége a kijelölt munka elvégzése.

A különböző büntetés-végrehajtási fokozatokban még több hátrány, sajátosság érvényesül. Szigorított börtönben és börtönben, zárt helyiségekben kell elhelyezni az elítélteket, az elhelyezési körleten belül mozgásuk korlátozott. Ugyanabban a két fokozatban a külvilággal való kapcsolat fokozottan korlátozott. — Lehetne még a felsorolást folytatni. Bővebb ismertetés nélkül is látjuk, hogy a szabadságvesztés végrehajtásának egyik fontos és a gyakorlatban érvényesülő eleme a hátrányok alkalmazása.

Bizonyára vannak, akik ezt az írást olvasva így oszkoznak: „Kinek kell ez a hátrány? El tudom képzelni a szabadságvesztés végrehajtását hátrányok, megszorítások nélkül is.” Képtelen oszkozkodás. Ebben az esetben ugyanis nemcsak teljesen megszűnne a végrehajtás visszatartó hatása, hanem eltűnne a büntetés és a más intézmény közötti különbség is.

Elozvasva ugyanis a végrehajtás céljáról szóló jogszabályt, láthatjuk, hogy a hátrány,

a megtorlás mellett a végrehajtásban a szocialista nevelési elvek és módszerek is érvényesülnek. Ebbe a tárgykörbe tartozik az elítélt jogainak biztosítása, a nevelés, oktatás, fegyelmezés, jutalmazás és munkáltatás.

A végrehajtási cél megvalósításának tehát két útja van: a hátrányok okozása — más szóval a megtorlás érvényesítése — és a céltudatos nevelési tevékenység.

Egy elítélt a végrehajtás céljáról beszélgetve így vélekedett: „En olvastam a jogszabályt. Túl sokat akarunk tőlni. Én nem akarok még egyszer börtönbe kerülni. Ezzel elégedjenek meg.” — Az elítélt valóban olvashatta a jogszabályt, de nem értette meg. A jogszabály ugyanis a végrehajtás céljának meghatározásával nem akar többet, csak annyit, hogy az elítélt törvénytisztelő állampolgár legyen, azaz ne kövessen el újabb bűntettet.

Kérdhetnék valakit: mi az oka annak, hogy mégis lesznek visszaesők? Az ok — sok egyéb mellett — abban keresendő, hogy sok elítélt úgy véli, neki semmi sem kell ten-

A többszörös visszaesőnek is szembe kell nézni önmagával. Ezt halogatni lehet, de végleg elmulasztani nem, s minél később kerül rá sor, annál rosszabb a visszaeső számára.

alkalmazásával, valamint a szocialista elvek és módszerek gyakorlati érvényesítésével és felhasználásával az elítéltek törvénytisztelő állampolgárrá átnevelése.

Mit mond az elítélt számára a jogszabály fenti szövege. A következőket olvashatjuk ki a jogszabály rendelkezéséből: A szabadságvesztés végrehajtása hátrányokat is jelent. Ezek közül a hátrányok közül néhányat emelnek ki: A legnagyobb és legérzékenyebb hátrány a személyes szabadságtól való megfosztás. Az elítélt nem szabad ember, a végrehajtás ideje alatt a büntetés-végrehajtási szervek által meghatározott büntetésben kell lennie. A személyes szabadságtól való megfosztás további következménye, hogy az elítéltet a végrehajtás ideje alatt sajátos kötelezettségek terhelik. Az elítélt köteles a büntetés-végrehajtási intézet rendjét, valamint a büntetés-végrehajtási szabályokat megtartani, és az ezek alapján részére kiadott utasításokat feltétlenül teljesíteni. További sajátossága a szabadságvesztés végrehajtásának, hogy ez idő alatt

nie a végrehajtási cél megvalósítása érdekében. Passzív alanya tehát a végrehajtásnak. Ezek az emberek „az eszük helyett a szemükkel nézik a világot”. Nem kell nagy okosság annak felismeréséhez, hogy az elítélt saját maga is nagyon sokat tehet a végrehajtási cél megvalósítása érdekében. A fegyelmezett magatartás, a lelkiismeretes munka, a nevelői tanácsainak megvalósítása, a családdal való kapcsolat, a szabadulásra való céltudatos felkészülés mind-mind kifejezése annak, hogy az elítélt megértette, magáévá tette a végrehajtás célját, és akarja ennek a célnak megvalósítását.

Sokszor találkozunk letargikus, reményt veszített emberekkel, akik lépten-nyomon azt hangoztatják, hogy semminek sincs értelme. Befejezősül és tanulságul szolgáljon mindenkinek számára ez a megtörtént eset: Az egyik büntetésben a Heti Híradó cíkeiről beszélgettünk az elítéltekkél. Érdekeltek minket a Heti Híradóval kapcsolatos véleményük. Az addig eléggé vontatott beszélgetésbe az egyik elítélt is bekapcsolódott, és ezeket mondta: „En őszintén megmondom, hogy nem nagyon olvasom a lapot. Kérem, én már kinőttem a dajkamecékből. Az újság cíkei nekünk, »hivatásos bűnözőknek« semmit sem mondanak.” — Ezt a feleltelen beszédet szenvedélyes hang szakította félbe: „Nincs igazad. Én is és sokan olvassuk és várjuk a lapot. Én már 10 évet börtönben töltöttem, pedig még csak 28 éves vagyok. Nekem a Heti Híradó nyitotta ki a szemem. Azóta más akarok lenni. Elég volt a börtönből. Nekem az újság utat mutat.” — Nagy csönd támadt, s ott, akkor mintha mindenki elgondolkodott volna.

A krónikához tartozik még, hogy a közbeszólt Farkas Gusztávnak hívják, 4 éve szabadult, és ma becsületesen él. Éme élő tanúsága annak, hogy a jó szóra hallgatónak van igazuk. A „hivatásos bűnöző”, Berdák József pedig a szabadulás után egy héttel erőszakos nemi közömbösítés és rablás bűntettét követte el; ezért a bíróság 8 évi szabadságvesztésre ítélte, és a feltételes szabadságból is kizárta. A két ember magatartása és sorsa önmagáért beszél.

Dr. G. I.

Fiatalkorú közösségvezetők között

Gyakran esik szó a Heti Híradóban a fiatalok közösségvezető munkájáról. Nem véletlen ez. A feladatát szorgalmasan végző, a jövőre felelősséggel készülő tisztviselő sokat tehet társai neveléséért is.

A fiataloké bv. intézetében a tisztviselők felkészítése kéthetes tanfolyamon történik. A tanulás egész napra kidolgozott program alapján folyik. A feldolgozott anyagot esténként egyéni tanulással mélyítik el. A közösségvezetők a tanfolyam idejére mentesülnek más irányú foglalkozás alól, de erre az időre átlagkeresetüket megkapják. Meggyőző bizonyítéka ez a közösségvezetők munkájára megbecsülésének.

Az alig egy hónappal ezelőtt tartott tanfolyamon szerzett tapasztalatokat azt mutatják, hogy a közösségvezetők többsége

komolyan veszi feladatát.

Kitűnt ez a példás fegyelmű, érdeklődésen és a szorgalmas tanuláson túl abból a légkörből, amelyben a kényes kérdések felvetése mellett érezték a helyes megoldásra való törekvés is. Hogy ez mit jelent, nem szorul bővebb magyarázatra.

Vajon milyen eredménnyel dolgoznak a kéthetes tanfolyam után? Hogyan alkalmazzák a tanulatokat? Ezekre a kérdésekre kerestem választ, amidőn néhány közösségvezető munkáját ellenőriztem. Komoly problémákkal találkoztam, ugyanakkor sok jó szándékkal, türelemmel, akarással azok megoldását illetően.

Ime néhány példa: „Önsajnálók”-nak nevezték az egyik zárkafelelős azokat, akik bűnös tetteiket nem tekintik azoknak. Ok csak azt igyekeztek maguknak biztosítani — mondják nagy hangozást — amit szerencsétlen körülmények folytán ténylegesen keletkezett között nem tudtak másféleképpen elérni. Ezért pedig nem ök a felelősök, hanem azok, akik számukra nehéz körülményeket teremtettek.

Különös érvelés

Azt hiszem, hogy e hamis okoskodás tarthatatlanságának bizonyítására nem kell sok időt fordítani. A zárkafelelős helyesen érvelt, amikor rámutatott, hogy az embernek tetért, magatartásért önmagának kell vállalnia a felelősséget. A törvény megszegését egyetlen társadalom sem tiri el, az állam pedig büntetést szab ki ezért. Végül, az ember csak addig nyújtózhat, ameddig a takaró ér! Nem elég csak igényeket támasztani, az életre fel kell készülni, és kemény munkával részt kell venni az anyagi javak teremtésében. Ez, és csak ez lehet a vágyak, igények kielégítésének útja és módja.

Az „elnyomók” külön kate-

gória az elítéltek között. Kit nyomnak el és hogyan? — teszi fel a kérdést és joggal — a meglepett érdeklődő. Az „elnyomók” csoportjába tartozásnak érdekes előfeltételei vannak. Ilyenek: a fizikai erő, a legtöbb rendbeli büntetés, a leg súlyosabb büntetés, a legtöbb többszöri büntettség és így tovább. Néha egy-egy „jó pártfogó” segítségével más is bekerülhet közéjük. Ez azonban ritka eset. Ok azok, akik rendszerint „úgy állnak a munkákhöz, hogy más is hozzáférjen”. Címeiket is adományoznak egymásnak. Azok hangzatosan és hiven kifejezik a munkához való viszonyt, illetve pontosabban az iszonyt.

E csoportba sorolják magukat azok is, akiket a bíróság kizárt a feltételes szabadságból. Mint mondják:

nekik már nincs veszteni valójuk.

Helyzetüket fel is használják arra, hogy a még feltételes szabadság előtt álló társaikat zsarolják, fenyegezzék. Fő módszerük társaik provokálása, fegyelmi vétség elkövetésébe sodrása, más által elkövetett vétség elvállaltatása, s a fegyelmi büntetés révén a feltételes szabadság kedvezményéből való kizárás elérése. Úgy gondolom, hogy az ilyenek tevékenysége, gondolkodásmódja súlyosan elítélendő. Ennek ellenére mégis vannak olyanok, akik szótlanul tudomásul veszik ezeket a jelenségeket, s segítséget nyújtanak „az elnyomóknak” — akarva, nem akarva — hallgatásukkal, közömbösségükkel.

Mit tesznek a közösségvezetők az ilyen magatartás és cselekedetek megszüntetésére? Többségük a tanfolyamon gyűjtött tapasztalatok alapján és az ott elhangzott utasításoknak megfelelően végzi munkáját. Az alkalmazott módszerekben természetesen van eltérés. Egy dologban azonban egységesek. Valamennyien türelmesen és durvaság, erőszakosság nélkül próbálják feladatukat elvégezni.

Örvendetes jelenség, hogy a közösségvezetők gyakran alkalmazzák a személyes példamutatást. Delra Lajos, Ács Tibor, Nemesi Mihály zárkafelelősök minden munkából önként veszik ki részüket, Szerény magatartásukkal, szorgalmukkal, türelmükkel jó példát adnak. Kassai István zárkafelelős sokat olvas. Ismereteit szívesen osztja meg társaival. Segít nekik a könyvek kiválasztásában is. Jó módszer ez a durvaság elleni küzdelemben.

Úgy gondolom, ez a néhány példa is mutatja, hogy a tanfolyam megszervezése nem volt hiábavaló, s az itt tanultak a közösségvezetők jól fel tudják használni részben önmaguk s főként társaik nevelésében.

Dr. Sz. L.

Szomorú látvány volt

A leírt események szemtanúja voltam Győr egyik utcáján. A késő délutáni órákban részegen bukkott a járdára a fiatal férfi. Arcán a másnapos szakáll alatt megült a por. Hajszálai csomóban tapadtak fejbőréhez. Ruhája kopott és szakadt volt. A rojtos inggallér, a madzaggal felkötött nadrág, a felretaposott sarkú cipő elesetté, szánalmassá tette. A repedt hasú szatyorból kihullott a kolbász, a kenyér. A részeg férfi félíg az oldalára fordulva feltérdelt. Nagy nehezen felállt. Kicsit eltávolodott a faltól, szögletes mozdulatokkal próbálta leporolni ruháját. Keze néha beleakadt a felhasadt szövetbe; ilyenkor egyensúlyát vesztve az ereszcsontra nézett, szeme az ereszcsatorna keresett kapaszzkodót. A szatyrot most már konokul és akaratosan szorítottta.

A szatyorért nyúlt. A ne-

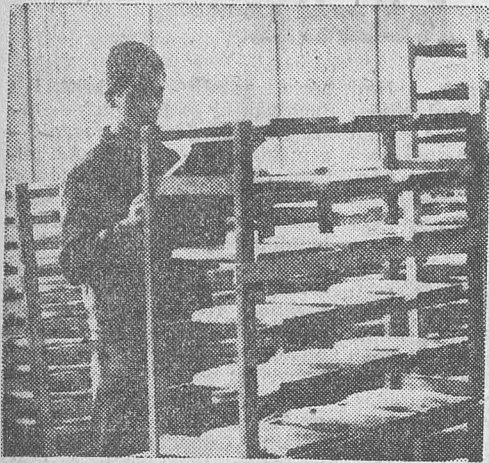
gyedik próbálkozásra sikerült megfognia a szatyorfület.

Bizonytalan mozdulatokkal kezdte visszarakosgatni a kihullott ennivalót. Lassan minden a helyére került. Most erősen megmarkolta bal kezével a szatyorfület és a ház felé fordulva feltérdelt. Nagy nehezen felállt. Kicsit eltávolodott a faltól, szögletes mozdulatokkal próbálta leporolni ruháját. Keze néha beleakadt a felhasadt szövetbe; ilyenkor egyensúlyát vesztve az ereszcsontra nézett, szeme az ereszcsatorna keresett kapaszkodót. A szatyrot most már konokul és akaratosan szorítottta.

Szomorú látvány volt ez a nemrég szabadult fér-magát a ház falához, ott figyelt megint lerogyott.

I. J. nevelő

Az első nagy jutalom...

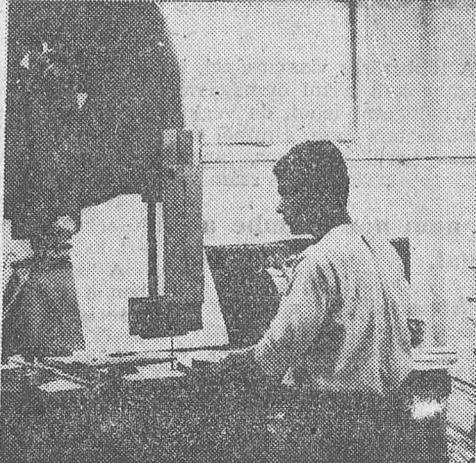
Lajos István

„Sír” a marógép, forog az anyag a szalagfűrészt alatt. Valamivel odébb azt mérgezték az asztalosműhely egyik fiatal kollégája, pontosan sikerült-e minden művelet. Még egy maró zizeg a gépteremben. Ezen a gépen az összeállításához szükséges vajatokat kapja meg az űlőke, s ha itt valamennyi művelet elkészült, tovább indulhat a munkadarab. A másik műhelyben tovább finomítják a kézi csiszolókat az anyagot, ezután következhet az újabb munkafolyamat. Itt már fürdőtök az űlőkét. Az első fürdőt még egy csiszolás követi, aztán még három „lubickolás” a nitroban. Kellemesen fűtött terem következik: a szárító. Arrébb szerelik, illetve csomagolják a kész árut. Kalapapír borítást és nylon tasakot kap, majd beállhat rakodni a teherkocsi. Látogatásunkkor egy ötonnász nyoszorgott ki a fiatal kollégák bv. intézetének kapuján megrakodva.

Hogy miért éppen az asztalosműhelyben tettünk látogatást? A fiatal kollégák igazgatója és a termelési vezető egybehangzó véleménye szerint ez a műhely adja jelenleg a legszebb munkát, itt folyik hagyományos termelés.

★
A Budapesti Faipari Vállalat tőkeli részlege, ahogyan az elmúlt esztendőben, az idén is több milliós tervet kapott. A műhely vezetői bíznak abban, hogy

teljesítik a tervet.
A bizakodó hangból már könnyű volt következtetni: az asztalosműhely fiatal kollégái elbámultak a derekas munkát végeznek.
— Az elmúlt év tapasztalata is ez?
— Valamennyi fiatal kollégáról nem mondhatjuk, hogy végig rendszeresen, szorgalmasan dolgozott. Akadnak azonban egészen kiemelkedő eredményt elérő fiatalok is: Horváth Jó-

Orsós J. István

zsef, Orsós J. István, Lajos István, Tassi Sándor, Csala József, Bella Vilmos, Adamik Máttyás, Csaba Tibor és még jónéhányan. Közülük többen ma már egészen jó szakmunkások. Önállóan is képesek beállítani a gépet. Minden jel arra mutat, hogy ezek a fiúk megszerették a faipari szakmát.

— Itt lettek szakmunkások, vagy hozták magukkal bizonyos szakismeretet?
— A többség a bv. intézetben ismerkedett meg a faiparral, tett vizsgát 10 hónapos szakmai tanfolyam után. Eredményes vizsga esetén olyan bizonyítványt kapnak, amelyet a szabadulás után elfogadnak a faipari vállalatok. Az ilyenekkel rendelkezők betanított munkások lehetnek. Úgy tudjuk, élnek is ezzel a lehetőséggel az innen szabadult fiatalok. Pajtás Ferenc már otthonról írta meg, hogy asztalosként dolgozik az egyik ktsz-ben. Jól keres. Alkítólaga 2500 forint az átlaga. Szemém Imre ládagyarban helyezkedett el. Személyesen találkoztunk vele; akkor mondta el, hogy

elégedett a munkájával.
Steiner Jenő élete is rendeződött. Ugyancsak az asztalosműhelyből szabadult. Van azonban nekünk Macz Lászlónk is és egy-egy Molnárunk is, akik a műhely hátramoszdiói szeretnének lenni. Iszonyodnak a munkától. Szerencsére az ilyenek alkotják a kisebbséget.

— Szó volt az 1970-es esztendőről; kik értek el szép eredményt?
Ismét előkerül egy kimutató. Körülbelül az előbbi neveket olvasták fel, hozzátevé: ezek a fiúk szép pénzzjutalmat kaptak a múltkorai termelési értékeikért. Hat-, öt-, négy- illetve háromszáz forintot. Meglepődtek, hogy ilyesmire sor kerülhet, ha valaki megérdemli.

Az élet értelméről

Amikor még szabad ember voltam, vonaton utaztam. A hosszú út unalmát rendszerint beszélgetéssel szoktam elűzni, ha akadt partner. Ez az utazásom ilyen szempontból kilátástalannak ígérkezett, mert a velem szemben ülő férfi a legkisebb hajlandóságot sem mutatva társalgáshoz. Egy borosüveget szorongatott a kezében és merőn nézte feliratát: Kövidinka. Néha mosolygott, aztán meg elkomorult, mintha múltját, jelenét, sőt, jövőjét is látta volna az üvegben.

Egyszer váratlanul megszólt és azt kérdezte:
— Rágyújts?
— Köszönöm, nem dohányzom — válaszoltam.
— Akkor igyón egy kortyot! — és nyújtotta felém az üveget.
— Köszönöm, de a bornak még a szagát sem szeretem.
— De a nökét szereti, mi? — és kacsintott hozzá, jelezve, hogy ő pártolója az efféléknek.
— Csak a feleségemet szerettem — jelentettem ki határozottan.

Erre olyan csodálkozóan nézett rám, mintha legalábbis Mars-lakó lennék.
— Akkor azt mondja meg, mi értelme van az életnek, ha semmit sem szeret? Mi dolga van a világon, ha szabad érdeklődöm?
Ezt a kérdést Vörösmarty Mihály is feltette már Gondolatok a könyvtárban című versében és meg is felelt rá:
„Mi dolgunk a világon?
Küzdeni erőnk szerint a legnemesebbekért.”

Németh József elítelt
Föv. Közp. Bv. Intézet

Beszégettünk az egyik pénzzjutalomban részesített fiatal kollégával. A halkszavú, alacsony termetű Horváth József most is inkább csak mosolygott.

— Nem mondom, jól jött a pénz. Most már van egy kis tartalékom.
— Nem küldte haza?
— Kitékezésre fordítom. Szeretném, ha minél előbb letiltás. Nem sok lehet már hátra. Tudom, édesapámék megvannak e nélkül a pénz nélkül is.
— Mit mondtak, amikor megtudták, hogy pénzzjutalmat kaptok?
— Nagyon örültek.

S hogyan vélekedtek az elitelt társak?

— Ki így, ki úgy. Nemigen törődünk a cinikus megjegyzésekkel. Mindenki számára megvolt a lehetőség, hogy jó eredményt érjen el.
— Tanul is?
— Most végzem a szakmunkás tanfolyamot.
— Eddig nem volt szakmája?
— Lakatos akartam lenni. Közben ezt a szakmát is megszerettem. Nekem lesz könnyebb, ha a szabadulás után két szakma közül választhatok.
Így lassan kialakult a kép a fiatal kollégák asztalosműhelyéről, amely az utóbbi időben, sokat fejlődött. Mielőtt eljöttünk volna, egy-két dolgot még fel kellett jegyezni: a vasbaltok gyorsan megszerették az itt gyártott űlőket, sámitakat, s ebben az esztendőben mintegy 40 000 darabot készítenek ezekből. A színes terméket mintegy „csemegeként” mutatták meg. Szerintük ezt is megszerették a vevők, hiszen kezd zivatba jönni a színes furdószoba.
Igen, nagy az előrelépés, nem a régi asztalosműhelyt láttuk viszont.
— ko —

BÁNATOS ALGEBRA

„Az algebra a világ legszébb tudománya, és a műveléséhez semmi más nem kell, csak egy ceruza és egy tiszta papír.” Még a középiskolában jellemezte így egyik kedves tanárom ezt a nehéz tantárgyat. Hogy az algebra nemcsak száraz és unalmas lehet, ennek bizonyítására ajándékozott nekem egy könyvecskét. A címe ez volt: „Vidám algebra”.

Aztán itt a börtönben rájöttem, hogy van „bánatos algebra” is.

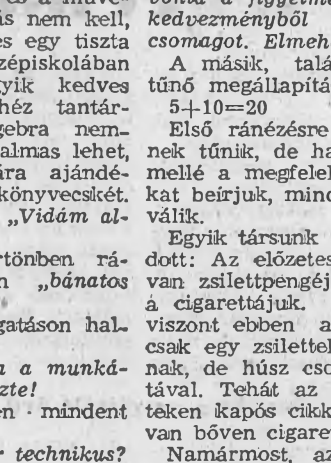
Fegyelmi kihallgatáson hallottam:
— Kovács, maga a munkáját hanyagul végezte!
— Tisztelettel, én mindent beleadtam...
— Maga ugyebár technikus?
— Igenis kérem.
— Akkor járatos az algebraiban?
— Meglehetősen.
— No, akkor figyeljen rám: mi történik, ha az egyenlet egyik feléből kivonunk valamit?
— Akkor a másik feléből is ki kell vonni, hogy az egyenlőség megmaradjon.
— Úgy van! Maga ezt tény-

leg érti. Maga a munkából kivonta a figyelmet, én meg a kedvezményből kivonok egy csomagot. Elmehet...
A másik, talán furcsának tűnő megállapításom:
5+10=20
Első ránzésre képtelenségnek tűnik, de ha a számok mellé a megfelelő dimenziókat beírjuk, mindjárt valóságos válik.
Egyik társunk így okoskodott: Az előzeteseknek bőven van zsléttpengéjük, de kevés a cigarettájuk. Az elitelték viszont ebben az intézetben csak egy zsléttel spejzolhatnak, de hús csomag cigarettával. Tehát az elitelt körleteken kapos cikket a zsléttel, és van bőven cigarettája.
Namármost, az előzetesek öt csomag cigarettáért adnak tíz zsléttel, a tíz zsléttért viszont az eliteltől kapok húsz csomag cigarettát, s így az öt csomag cigi megnégyesre-rezódik!
Meg is kezdte áldásos tevékenységét, de az egyik aktusnál rajtaveszett. Kapott húsz napot. Micsoda pech!
Barta Mihály elitelt
Föv. Közp. Bv. Intézet.

Szerkesztői üzenetek

FÖVÁROSI KÖZP. BV. INTÉZET: Örülünk, hogy Gémesi Ferenc elitelt figyelmesen olvassa az újságot és hogy észrevételeit „segítő szándékkal” közli velünk. Nagy szerencse, hogy a valóságban soha — egy újságoldalon is csak elvéve — fordulhat elő ilyen gyors öregedés. Az a fiú pedig az óráját történetesen a jobb-án viseli.
Tóth László elitelt az önmagával kapcsolatos dolgokat, történeteket is próbálja meg mint kívülálló szemlélő megfogalmazni!

— Az is jó szakma manapság, fiam.
— Mert itt faipari szakmunkát tanulok.
— Jól van! Ha akarod, beszélhetek a tsz-elnökkel. Nem az érdekel engem, fiam, milyen szakmában dolgozol a szabadulás után, hanem, hogy rendszeresen viseled. Es itt mi újság?
— Nincs különösebb.
— Jól bánnak veled? Nehogy elítélj valakit előtünk!
— Azt hiszem, szeretnek az üzemből.
— Miből gondold?
— Abból, hogy pénzzjutalmat kaptam.
— Nocsak!? És mennyit?
— Hatszáz forintot.
— Ez igen!
Sok-sok öröm zsűföldött ebbe a felkiáltásba. Az apa és az anya szinte egyszerre nyúlt zsebkendőért. S egyszerre mondogatták:
— Látod-látod, nem hiába hittük, hogy nem vagy te rossz gyerek!
Akkor is látni kellett volna a beszélőről hazafelé induló szülőket, amikor a büntetés-végrehajtási intézetet elhagyta, a látottakat, a tapasztaltakat „összegezték” egymás között...
— Iván —

MÉRLEGES

A MÉRLEG

Ha az ember új környezetbe, új helyzetek elé kerül, tájékozódik. Felméri a lehetőségeket, számot vet a hiányosságokkal, s magatartását igyekszik az új környezethez igazítani. Aki nem ezt teszi, annak nehéz lesz megszokni. Számos példát mondhatnánk erre olyanokról, akik új környezetbe kerülve, nyomban ottani szokásokkal, viszonyokkal, mert saját képükre és hasonlatosságukra kívánnák átválttatni a rég kialakult környezetet. Persze ez nem megy, s ha erőltetik, kemény falakba ütköznek.
Az okos ember, hogy az összeütközéseket elkerülje, mielőtt cselekednék, még a megszokott környezetben is felméri az erejét. Mérlegeli, hogy saját elképzelése, egyéni felfogása vajon megfelel-e a valóságnak.
A saját elképzelés, az egyéni felfogás van a mérleg egyik serpenyőjében, a másikban a való. A tények.
Bv-intézetekben egyes elitelték előszeretettel bíbelődnek ezzel a mérleggel. A való tényekkel nem sokat törődve, az egyéni felfogást, a saját elképzelést gyötrik, győmszölnék a mérleg könnyebb serpenyőjébe, s hiába. Hiába sorakoztatnak fel képtelenebbnél képtelenebb érveket, hogy javukra billenjen a mérleg nyelve, nem sikerül. A konok tények mindig nehezebbek.
A mérlegelőknak konokossága a tények konokosságával szemben mindig alul marad. Egyesek mégis — egyetlen bűncselekményért kiszabott hosszú büntetésük alatt — éveken át űzik azt a sziszifuszi tevékenységet. Olyanok is vannak, akik többszörös visszaesésük tapasztalatával a hátuk mögött is makacszkodnak, remélve: hátha a tények végre akaratukhoz igazodnak. De hiába. Nincs rá példa, hogy ez valaha is sikerült volna.
Az embereket kötelességteljesítésük alapján illetik meg a jogok. Hogy a kötelességét adott helyen és időben ki, hogyan teljesíti, azt nem a fondorlatos, vagy kenetteljes szavak, hanem a tények alapján ítélik meg.
Az eliteltéknek a bv-intézetekben egyértelmű irányításnak a kötelező magatartási szabályok. Akik azok pontjaihoz igazítják életüket, meglátják, milyen egyszerűen, simán kezd az egyensúly felé közeledni a mérleg.

EGY HÓNAPPAL EZELŐTT

volt itthon a fiam, azóta nem tudok róla. Anynyi mostanában a baleset, s én akkor lennék nyugodt, ha legalább néhány sort kapnék tőle...
Ilyen a gyermekét igazán szerető anya. Megnyugszik, ha csupán néhány sort olvas arról, hogy jól van a gyermeke.
Nem is olyan régen napokat töltöttek együtt meghitt családi környezetben. Napokig beszélgethettek. „Hogy megy a sorod, kisfiam?” „Jól vagyok, édesanyám.” „Látod, én is megvagyok az öreg háztól...” „Igazán itthagynatna már a tanyát.” „En ugyan nem, hiszen minden ideköt, fiam. Tudom, hogy te is szívesen jössz haza, amikor teheted.” „Emlékszik...?” — és már sorakoztak is a kedves gyermekkori csínytevések.
Hiába volt idehaza minap a gyerek, mégsem tudták kedvükre kibeszélni magukat...
HOGYAN LEHETNE akkor elég szülő és gyermek találkozásakor két óra, meghozza úgy, hogy bizonyos dolgokról nem eshet szó, hogy a beszélgetés színhelye nem a meleg családi fészek?

TALÁLKOZÁSOK

Itt nem dörrenhet az apa hangja, ha a fiú rossz fát tett a tüzre; nem szoríthatja magához a kamaszt az édesanya, ha valami kedveset hall a gyerektől, illetve a gyerekekről.
Ennek ellenére a beszélgetés itt sem egyhangú gyermek és szülő között. A korlátozott lehetőség bizonyos fokig meghatározó a viszontlátás első negyedórájában. Ez a röpké idő általában azzal telik el, hogy a szülők jól megnézve a „szegény” gyereket, fátyolos hangon megkérdezik: „Jól vagy, kisfiam?” — A gyerek pedig, hogy meneküljön a vádlo tekintet elől, lehajtott fejjel hallgat. Általában a szülők kérdeznek. Rövid idő alatt szeretnének megtudni mindent. Később nehezebben esik szó a „kényes” dolgokról. Engedik, hogy szóhoz jusson a fiú is. Egyetértően bólogtatnak, ha arról beszél a gyerek, hogy a körülményekhez viszonyítva jól érzi magát, szeret olvasni, szakmái foglalkozásokra jár. A múltkoriban azért kapott di-

cséretet, mert szépen rakta össze a felszerelését. Azelőtt a műhelyvezető úr szólította meg, hogy jól végezte munkáját.
— Mondjad csak, fiam! — biztatja gyermekét szinte egyszerre mind a két szülő. Mert még több jót szeretnének hallani a „haszontalan kölyökről...”. Talán még nincs veszte minden.
A SZOMSZED ASZTALNÁL nem ilyen derűs a beszélgetés, illetve a szülők hangulata. Itt a fiú szomóru hírekkel kezdte. Azzal, hogy két fejjelmit kapott egymás után. De nyomban enyhíteni igyekezett a szülők bánatát:
— Ne a legrosszabbra gondoljon, édesapa! — Az apa tekintete volt fenyegetőbb.
— A nevelő úr azt mondta a múltkor, nagyon rajtam tartja a szemét, nehogy még több bánatot okozzak a szüleimnek.
— Becsülöm ezt az embert, aki ennél törődik veletek — szólt az apa. — Vigyázz magadra, fiam! Arra számítottam, hogy itt majd

Hogy jól működnek a gépezet

Ahhoz, hogy egy nagy vállalatnál zökkenőmentesen folyjon a termelés, hogy a gépek, a szerszámok állandóan a célzatra használhatók megfelelő állapotban legyenek, nélkülözhetetlen a vállalat termelési, műszaki-karbantartó, javító részlegének a tmk-nak a szakszerű tevékenysége.

A Budapesti Faipari Vállalat tmk részlege a fenti követelményeknek éveken át megfelelt. Azért időnként előfordul, hogy egy-egy személy pontosabban, rendezetlenebb, gyorsabban végtehető el a rábízott feladatot, mint ahogyan esetenként végzi, s az ebből eredő hátrányt, aztán „rákapcsolással” kell behozni. Márpedig ezt a legjobban indulattal sem lehet helyénvalónak tekinteni.

Illetékesekkel beszélgettünk az itt dolgozók magatartásáról, munkájához való viszonyáról.

Csupa jót mondtak.

Megkérdeztük:
— Az elmúlt évben az itt dolgozók közül hányat kellett fegyelmielleg felelősségre vonni?

— *Mióta itt vagyok —* mondta a művezető, aki közel egy éve irányítja a munkát —, *egy személyt kellett fegyelmi vétséggel kihallgatásra előállítani.*

— **Vétsége nem jellemző az itt dolgozó elítéltekre; munkamegtagadásért kellett megfenyíteni.**

A tmk előtt álló feladatokról érdeklődtünk. A válasz világos, egyértelmű volt. A művezető sorolta:

— A vállalati tervhez igazodva, a termelés folyamatosságát elősegítve, biztosítani kell a gépek folyamatos működését. Az esetleges hibákat azonnal ki kell javítani, az elromlott alkatrészeket ki kell cserélni, meg kell javítani. Az ilyen feladatok sikeres elvégzéséhez a tmk-nak külön gépkarbantartási és műszaki fejlesztési terve van. Még a váratlan géphibák javítására is tervszerűen készülünk.

— Az elmondottakból világosan látszik, hogy a vállalat célkitűzéseinek megvalósításában milyen nélkülözhetetlen szerepet tölt be a tmk. Tudják ezt az itt dolgozók is, és

figyelmesen, fegyelmezetten dolgoznak,

szaktudásuk javát adják a munkához, végzik rájuk bízott feladatokat. A jó munka jutalma természetesen nem marad el.

— *Az itt dolgozók —* mondta a művezető — *mind jó szakemberek. —* Sorolja a neveket: A forgácsoló Dániel Ottó elítélt töretlen szorgalmú, példamutató ember. Az elektromosok közül Végh István elítéltől is ezt lehet mondani. A lakatos Noé János elítélt munkájával szemben sincs kifogásolni való, de a magatartásán még sokat változtathatna. Nyers modorából már sikerült valamit elhagynia, de még mindig gyakran kiütközik a nagyképművésze.

Nem értjük ezt, mert általános tapasztalatunk szerint a fenti magatartásbeli fogyatékoságok inkább a mindenzhez hozzáfogó, de semmihez nem ért emberek sajátja. Aki jó szakember, aki érti is, végzi is a munkáját, annak mi szükség van ilyen belső ürességet sejtető harsányságra?

A hegésző Balka Lajos elítéltől is elismeréssel szölk. Megemlítették, hogy kint a felesége is hegésző. Leváltságukban sokszor szó esik a hegészésről is: szinte versengenek, hogy melyikük képesebb, jobbra a szakmában?

A legjobbak közt tartják számon

Lukács Béla elítélt brigádvezető és Fűredi Pál, valamint Posovecz Ádám elítélte-

ket is. Az említettek a közelmúltban valamennyien pénzügyalamban részesültek. A közművesek közül Kovács István elítéltet dicsérték, aki néhány hónapja dolgozik itt csupán, de magatartása, munkaszorgalma azt mutatja, hogy a jövőben az ő nevét is a jutalmazottak között találhatjuk.

Beszélgetés közben szóba kerültek olyanok is, mint Boros elítélt, akitől elmondták, hogy jó szakember ugyan, de lassú. Az utóbbi időben nála is tapasztalható bizonyos pozitív változás. Kijátása van rá, hogy feltétlenül szabadulhat, s ahogyan mondták:

— *Most aztán rákapcsolt. Hajt. Ráver a munkára.*

A bv. intézetben tanúsított kifogástalan magatartásnak és szorgalomnak, munkavégzésnek van még egy hosszabb távra szóló kedvező következménye is.

Többen emlékezhetnek a tmk-ban Györi Ernő, volt elítélt társukra, aki itt mint esztendő végéig dolgozott.

Mindig példamutatóan,

rendesen viselkedett. Szabadulása előtt az illetékesek a számára is megfelelő munkahelyre, mint esztendő végéig bizalommal ajánlhatták, azzal a meggyőződéssel, hogy munkáltatói nem fognak csalódni benne.

Büszkén újságolták a tmk-sok, hogy az elmúlt évben az itt dolgozó hibájából a vállalati munka egy percig sem állt.

Mikor ott jártunk, éppen befejezéshez közeledett a kiképzítő üzemrészek rekonstrukciója. Mondták is az illetékesek:

— *A munkát a tmk végezte. Rövidebb idő alatt és gazdaságosabban hajtották végre a feladatot, mint bármely más vállalat tette volna.*

Jólesik jókat hallani az itt dolgozó elítéltek szorgalmáról, magatartásáról, munkajellegéről. A feladatok elvégzésének jó érzés lehet szorgalmuk eredményét — mint tevékenységük hasznosságának bizonyítékát — látni.

(Sz. G.)

Egy „baleset” tanulságai

Társadalmi rendszerünk humanizmusa az elítélteket elismeri a rács mögött. Aki hosszabb időt töltött már börtönben, tapasztalhatja ezt a zárkák felszerelésében, a munkakörülmények javulásában, az ellátásban, az egészségügyi szolgáltatásokban, különösképp intézkedésekben, amelyek mind az embert szolgálják még itt is.

A munkakörülmények javulásához szorosan hozzátartozik a munka- és balesetvédelem, amely részben különböző védőfelszerelésekből áll, valamint abból a rendszeres elméleti és gyakorlati oktatásból, amely a biztonságos munkavégzés fontos feltétele.

A Sopronkőhidai Szövőgyárban sem állítanak senkit addig munkába, amíg balesetvédelmi oktatáson nem sajátította el azokat az alapvetően fontos előírásokat, amelyeknek betartása mellett minden elítélt biztonságosan dolgozhat. Ennek ellenére 1970. december 11-én súlyos baleset történt Csontos Imre elítélt szövővel, aki 1 év óta dolgozik az üzemben és tökéletesen ismeri a balesetvédelmi előírásokat.

Mi is történt?

Hogyan került Csontos elítélt jobb keze a működő gép áttéti fogaskerekei közé? Miért kellett elveszítene kisujját, miért röncsolódott meg jobb keze feje? Miért kell Csontos elítéltnek csónka kézzel szabadulnia? A kérdésekre a vizsgálat adta meg a pontos választ.

A baleset után Csontos elítéltet azonnal beszállították a soproni kórházba. Állapota miatt aznap kihallgatni nem lehetett, de a kivizsgálást lefolytatták. Kiderült, hogy a baleset azért következett be, mert Csontos elítélt órapörgést kísérelt meg a működő géppel.

Csontos elítélt a következő napon ezt mondta:

— A 917-es gép bal oldalán álltam, mikor a csévetartórácsról (amely a gép jobb oldalán van) egy cséve leesett, s a gép ütfőjára átütötte a bal oldalra. Én utána kaptam, így került a kezem a gép fogaskerekei közé.

Mikor felhívták a figyelmet arra, hogy az általa előadott módon semmiképpen sem tud a gép fogaskerekeihez nyúlni, s a kivizsgálás megállapította az órácsalási kísérletet, Csontos elítélt

őszintére fordította a szót.

— *Látom, nem lehet mellébeszélni. Őszintén elmondom az esetet. A 917-es gépen reggel 8 óra körül hiba keletkezett. A befűzés és gépjávitás hosszan elhúzódott: az ezer vétésem kevés volt. az órát porgetni akartam. Leszereltem*

az órácsigaházat, és a meghajtócsigát le akartam húzni az órászárról. Ekkor megcsúszott a kezem, így került a kézfejem a fogaskerekek közé, amelyek kisujjamat levágták, kézfejemet megromcsolták. Előző mesémet Reich elítélt művezető tanácsára mondtam el.

Ez áll a jegyzőkönyvben is. Az ügyet lezártak lehet tekinteni: 1970. december 11-én saját hibájából csonkulásos balesetet szenvedett. Kockára tette testi épségét, becületét és csúnyán ráfizetett. Örök figyelmeztető marad életében ez a családi kísérlet.

Nem minden csaló jár így, de ne gondolják ezek, hogy ők nem szenvednek sérülést. A jellembeletti sérülés ugyan nem látszik, nem szorul sem műtételre, sem kötözésre, de azért az önmaguknak okozott belső sérülés megmarad. S ha nem vigyáznak, maradandóvá is válik. Nyugodtan lehet csónka jelleműeknek nevezni azokat, akik nem a két kezük munkájával, hanem a közönség, a társadalom rovására akarnak olyan anyagiakhoz jutni, amiért nem dolgoztak meg. Ha itt a börtönben, ahol szoros irányítás alatt kell dolgozniuk, keresik a kiskaput a jogtalan pénzszedéshez,

mi lesz velük a szabadulás után?

Egy kisebb-nagyobb vargabetű, és már ismét csattan a zár mögöttük, mert nem vonták le a következtetéseket előző büntetésük alatt. Jó néhány példa igazolja ezt most is Sopronkőhidán.

A balesettel kapcsolatban külön fejtegetést érdemel Reich Antal elítélt művezető magatartása. Reich elítélt önálló, felelős vezetője annak a termelő egységnek, ahol ez az eset történt. Mivel a helyszínen tartózkodott, elsőként észlelte a baleset valódi okát, de ismerte a bérezési szabályzatot, tudta, hogy a csoportjában elkövetett csalás részére bércsökkentéssel jár;

megváltoztatta a körülményeket,

visszaszerelte azokat az alkatrészeket, amelyeket Csontos elítélt leszerelt. Jelentését is ilyen értelemben tette meg. Sőt, arra is volt gondja, hogy a sérültet dajkamesével lássa el a balesetét. Természetesen a kivizsgálás alkalmával minden kiderült és Reich elítéltnek is viselnie kell a bizalomvesztés anyagi és fegyelmi terheit.

Mindhét esetből vonják le a tanulságot azok, akiknek nem a kenyerük az egyenes szó, akik a fondorlatok sok-sok variációjával próbálkoznak. Minden ferde szándékuk előtt tegyék fel önmaguknak a kérdést: „Érdemes-e...?”

K. L.

A kazánok tökéletesen működnek

Kazánházi anziksz

Gőzölgő salakhegyek jelzik az ismeretlennek az intézet udvarán, hogy itt a közelben van valahol a kazánház. Valóban néhány lépcsőfok után juthatunk az alagsorba, a tűz birodalmába. Mig odakint az emberek fázosan húzzák össze magukat a nagykabátban, addig az itt dolgozó elítéltek vékony atlétátrikóban dolgoznak.

A szemlélődő a természetes kazánok mellett eltorpül. Kora reggel lángoló nyelveivel a tűz szorgosan melegíti a vizet, hogy a keletkező gőz az első állomásán, a konyhán szolgálatba lépjen. A nagy, barátáigaltnak kazánok az emberi kéz irányítása nyomán békésen doromboló masinákka válnak. Ehesen látogó garatnyilásaikkal a „Marabu” típusok kiemelkednek a többi kazán közül.

A jelenlegi műszakban Lőrincz Sándor elítélt hordta daru segítségével, mázaszámra a tüzelőanyagot az említett kazánokra. A Corwalldok a konyha és a mosoda gőzzükségletét biztosítják. Szakszerű fűtéssel Pologyi László elítélt állandóan zavartalan üzemeltetést biztosít. A brigádvezető Pesti István elítélt. Az itt töltött idő kellő rutint biztosított neki, melynek segítségével otthonosan mozog a munkaterületen. Az elítéltek számára megoldhatatlannak tűnő problémákat a kazánokhoz értők segítségével oldják meg.

A kétműszakos fűtéssel egyetemben az intézet udvarának a tisztántartása is az itteni elítéltek feladata. Este a takarítás záróakordjai után elsőként a kazánház füst sem száll az ég felé. Lászlóval a kazánok is békés álmatag alusszák, pedig kezelőik tudják, hogy a rostélyokon, a szén alatt parázs izzik, hogy hajnalban az emberi kéz érintésére újra lobogó tűzzé éledjen.

Mitru Mihály elítélt Föv. Közp. Bv. Intézet

VÁRKONYI SÁNDOR

ELÍTÉLT sokadik börtönbüntetését kezdte meg. Szabadságvesztésének nagy részét Sopronkőhidán töltötte. Ez idő alatt a nevelés nem nagyon hatott rá. A letöltött két és fél év alatt sok tapasztalatot szerzett, a javulás útján viszont keveset haladt előre.

Amióta újra az intézetben van, több esetben beszélt a nevelői foglalkozásokon arról, hogy szabadulása után 93 ezer forint örökség várja. Így, ha egyedül is lesz, jut belőle egy kis házra, és ebből, valamint a nyugdíjából meg fog élni. Ismerte Várkonyi elítélt jellemét, kétkedve hallgattam szavait, és egy levél bebizonyította, hogy nem alaptalanul. Levél érkezett nővérétől, és fényt derített a titokra, vagy inkább nevezünk így: a hazugságra.

Nővére megírta, hogy a 93 ezer forintból csupán 4 ezer forintot tehet zsebre öccse szabadulásakor. Persze, lehetséges az is, hogy talán elírta az összeget, és 40 ezer forint jutott öccsére örökségül, de még ez is kevesebb, mint a mondott összeg fele. Vajon miért hazudik, csapja be ennyi év után is nemcsak elítéltsorsait, hanem nevelőjét is? Nem arról van szó természetesen, mintha az elítél-

„HÁLA”

A gátat átszakító víz egyetlen nyomással szétmorzsolta a vályogházat, és mintha mi sem történt volna, ámokfutóként hömpölygött tovább. A Szabolcs megyei Szamoszszegen az elmúlt évi árvíz alkalmával a Gügyi családon kívül sok százan váltak hajléktalanná...

— Amikor Sopronkőhidán a Heti Híradóból értesültem, hogy környékünkön milyen hatalmas károkat okozott az árvíz, levelet írtam a feleségemnek. A válasz késétt. Nem tudtam elképzelni, mi történhetett velük — mondotta Gügyi László.

A Gügyi család élt. A katonaság megmentette és biztos helyre szállította őket. A postás csak késve tudta a levelet kézbesíteni. A válasz lesújtó volt:

— *... Mindenünk odateszett. Most már biztonságban vagyunk. Ha lehet, kérj büntetés-félbeszakítást...* — írta leveleiben felesége.

Gügyi beadványában az szerepelt: „Beteg, munkaképtelen feleségem és négy kiskorú gyermekem van. Két gyermekem — már a büntetésem töltésének ideje alatt — megbérelt és mozgásképtelen. Az árvíz a lakóamat tönkretette, családóm hajlék nélkül maradt. A büntetés félbeszakításának ideje alatt szeretnék új lakást építeni, illetve az építkezésben részt venni, mivel a fenti okok miatt családóm tagjai erre képtelenek. A továbbiakban becsületes munkával szeretnék családóm tragikus anyagi helyzetét javítani, és megelhetésünk további előfeltételeit megteremteni.”

Hat hónap büntetés-félbeszakítás

Gügyi László négyszer volt büntetve: rablás, súlyos testi sértés és erőszakos nemi közönséges kísérlete miatt. A szabadságvesztés ideje alatt kétszer követett el fegyelmi vétséget. Munkájával sem remekelt. Tekintettel családja súlyos helyzetére, hat hónap büntetés-félbeszakítást kapott.

— *Biztunk benne, hogy hazatérve segít családjának felépíteni az új otthon —* mondtotta a nevelőtiszt.

Szamoszszegen a legtöbb ház vályogból készült. Ilyen volt az övék is. A fergeteges áradat eltörölte a föld színéről. Mint korábban már beszámoltunk róla, az egész országot megrongosította a bajba jutottakat megsegítésére. A károsultakat gyorssegélyben részesítették. Az állam kamatmentes, hosszútávú hitelt biztosított, hogy a vályogházak helyett új, korszerű, összkomfortos, vil-

lammal ellátott, fürdőszobás lakások épüljenek.

A nehéz napokban Gügyi Lászlóné tízezer forint gyorssegélyt kapott. A társadalmi bizottság valamennyiüket megfelelő ruházattal is ellátta. A tanács intézkedett, hogy az ő házuk is felépüljön.

A munka szervezetteren és gyorsan megindult. Szamoszszeg újjáépítését a Zala megyei Építőipari Vállalat végezte. Az ország másik végéből érkeztek a közművesek, technikusok, mérnökök. Fáradság nem ismerve, éjjel-nappal dolgoztak, hogy a tél beállta előtt valamennyi család új otthona fedél alá kerüljön.

Köszönet helyett fenyegetés

Nehéz szavakat találni arra az erőfeszítésre, odaadásra, lelkesedésre, amelyet az ország minden részéből összesereglett emberek tanúsítottak az újjáépítés során. Ennek volt köszönhető, hogy a vállalt határidő előtt elkészült száz új, összkomfortos családi ház és a lakók beköltözhetek. Nem kellett többé petróleumlámpa mellett valkoskodni; egy katintás és fény árasztotta el a tágas, szép szobákat. Gügyi Lászlóék is örültek, hogy modern házuk épült a régi vályogház helyett. A családi ház építésére százhatvan ezer forint kaptak az államtól hosszú lejáratú hitellel.

Szamoszszegen nagy ünnepeket rendeztek. Sokan vettek ezen részt. Ekkor nyújtották át az építőknek is a kitüntetések, jutalmakat. Gügyi örömeben sokat ivott. Az ital hatására kötekedni kezdett az építők egyik munkavezetőjével. Szó szót követett, és a garzdaságáról, erőszakosságáról oly jól ismert, többszörösen büntetett Gügyi megtámadta és megütötte azt az embert, akinek új házáat köszönhette.

Gügyi Lászlót harminc napi elzárással sújtották. A kiszabott büntetést Mátészalkán, a rendőrségen kellett letöltenie.

Szabadulása után a dűhtől tájékozva, újra ittas állapotban összeúrta új házuk ajtaját. Szitkozódott, fenyegetőzött. A rendőrségnek kellett beavatkoznia. Újabb harminc napi elzárással sújtották, de egyúttal intézkedtek a büntetés félbeszakításának visszavonásáról is.

Gügyi László magatartására, viselkedésére nem lehet megnyagározatot találni. Tette mindenki ellenesszenvet, felháborodást váltott ki...

— ZIMM —

AZ ÖRÖKÖS

Ezek után nem csoda, ha így beszél: „Majd ha szabadulok, meg fogom mutatni, hogy mennyi is az örökségem!”

Igazán meg fogja mutatni? Vajon kinek? Azoknak az elítélteknek, akiket becsapott? Csakhog azok továbbra is Sopronkőhidán maradnak, meg nem is kérés bizonyítást, mert Várkonyi már „bizonyított”.

VISSZATÉRVE A LEVEL TARTALMÁRA, nővére még másra is kitért. Úgy látszik, nagyon jól ismeri testvérét, és nem véletlenül írja: „Még bent sem azon vagy, hogy megjavulj, hanem még tanulsz hozzá rosszasságokat!”

Várkonyi elítélt nemcsak az örökségével szeretett dicsekedni, de nővére doktori címmel rendelkező férjével is, akinek már az intézetben belül szerezte a pácienseket — annak ellenére, hogy ezt senki sem kérte tőle.

Szabadulásakor nővére levelet kézhez fogja kapni, és utatrólval az ő sorait ajánlom figyelmébe.

— *... Mi is csak úgy tudunk élni, ha dolgozunk, nem pedig más börtön elősködünk... embereld meg magad, légy már becsületes ember!*

N. Gy. nevelő

Meghalt Fogl III. József

Fogl III. József, az Újpest egykori híres labdarúgója, 74 éves korában elhunyt. A híres „Fogl-gát” fiatalabb tagja a húszas években 37 alkalommal volt válogatott, s testvérel, Fogl Károllyal rendkívüli sikerrel játszott.

Női gyorskorcsolya-világbajnok: Sztatkevic

Helsinki-ben befejeződött a női gyorskorcsolya-világbajnokság. A várakozásnak megfelelően, a 26 éves szovjet Nyina Sztatkevics elmulit heten szerzett Európa-bajnoki címe mellé megszerezte a világbajnoki aranyéremet is a holland Kaiser és honfitársnője, Tyitova előtt.

A világbajnokság végeredménye: 1. Sztatkevic 191.400, 2. Kaiser 193.433, 3. Tyitova 195.833.

Még nincs vége az MTK-Torinóknak

Megérkezett az MLSZ-be a Közép-Európa szűkebb körű bizottságának római ülésén készült jegyzőkönyve. Az ülés még a december 6-i MTK-Torinó visszavágón történt emlékezetes botrány miatt hívták össze. A csehszlovák játékvezető jelentése a határidő lejártával érkezett meg, ezért elsősorban azt tárgyalták, hogy a sportszerűtlenség befolyásolta-e a végeredményt. Miután a vereség és a mérkőzés után tört ki, a KK-bizottság a fegyelmi döntést az olasz illetve a magyar szövetség hatáskörébe utalta.

Balesetsorozat

Egy brazil statisztika szerint 1970-ben harmincegy élvonalba tartozó sportoló karambolozott gépkocsijával, közülük kettő behaltak sérüléseikbe, 13-an pedig hónapokig nyomták az ágat. Legutóbb a Santos jobbszélsője, Manuel Maria vesztette el uralmát kocsija felett és nekirohant egy álló autónak. Napokon át fektült a híres csatár eszméletlenül... A brazil sportszövetség most azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a sportolók számára megtiltsa a gépkocsivezetést, a profi labdarúgóklubok szerződésében kívánják kötelezni játékosait, hogy ne vezessenek autót...

A francia Sportakadémia, amelynek tagjai között 50 volt világhírű sportoló és sportszakértő foglal helyet, „1970 legnagyobb sportszemélyiségének” Pelét, a brazil labdarúgó válogatott középcsatárát választotta. Hivatalos indoklás szerint Pelé, a mexikói labdarúgó-világbajnokságon, valamint egész rendkívüli pályafutása alkalmával mutatott játéka alapján érte ez a kitüntetés.

Kindwall, aki évek óta a legnépszerűbb és legeredményesebb csatár a legpatinásabb külföldi labdarúgó-csapatokban, az év júniusában visszatért hazájába. Kindvall szerződése ugyanis ekkor jár le a holland Feijenoordnál, ahol a legutóbbi években játszott. A kitűnő svéd csatár közölte, hogy hazatérése után az IFK Norrköping csapatában kíván játszani. A csapat már nagyon várja világhírű fiát, mert csatárait az elmúlt idényben nagyon göszegények voltak. Most Kindwall bekapcsolódásától remélik, hogy lényegesen előre tudnak majd rukkolni a bajnoki tabellán.

Nagy verseny csak párosban

Almássy Zsuzsi ezüstérmes

Elültek az izgalmak a műkorcsolyázó Európa-bajnokságon, az eddig sokszor komoly és zárkózott versenyzők hangulata is felengedett, most már mindenki nyugodtan, tárgyilagosan értékeli a négy napos látottakat.

— Számunkra az utolsó órák voltak a legizgalmasabbak! Almássy ezüstérméről csak akkor szereztem tudomást, amikor a tablón megjelent a névsor — mondta dr. Terták Elemér, a nemzetközi zsüri magyar tagja. — Ezek a várakozással eltöltött percek óráknak tűntek.

— Azt tudtuk, hogy a szabadkorcsolyázás előtt a pontozók közül öt Trapaneset, egy Almássy tette a második helyre — folytatta dr. Terták.

— Ezt az arányt kellett Zsuzsának megváltoztatnia. Szerencsére az olasz kislány közvetlenül Almássy előtt futott. Elrontotta a dupla Axelt, a többi ugrása sem keltett különösebb hatást, s a végén csak udvarias tapsot kapott. Zsuzsa sem járt jobban a dupla Axellel, egy kicsit megcúsított a dupla Ritzbergerrel is, de aztán ment minden, mint a karikacsapás, és a végén olyan ünneplésben részesítették a nézők, mint a legjobb kúrt futó NDK-versenyző Morgenstiernt. Most már csak az volt a kérdés, hogyan látták a bírők. Késleltette az eredményt, hogy a holland pontozó jegyeit elírás miatt törölni kellett. Hiába kérdezte a kezelő a hivatalos listát, az csak váratott magára. Végül mégis csak megjelent a táblán a sorrend: Almássy megelőzte Trapaneset.

Almássy hetedik Európa-bajnokságán pályafutásának legszebb eredményét érte el, s magyar versenyző az Európa-bajnokságok történetében még nem állt ilyen magasan a dobogón. Schubát az aranyérem megszerzésében senki sem veszélyeztette, hiszen riválisainak átlagosan nyolc tizeddel kellett volna többet teljesíteniök, ez pedig lehetlenség volt.

Mint az előre várható volt, ez az Európa-bajnokság az utóbbi évekhez viszonyítva szerényebb volt csillagokban. — Általános vélemény, hogy a pódiumra azok a versenyzők kerültek, akik megérdemelték — értékelt a helyezéseket a magyar szakember. — Igazán nagy verseny csak a párosban volt, elsősorban a szovjet versenyzők jóvoltából. A legizgalmasabbak a jég tánc alakult. Itt a szovjet kettős és a nyugáinmet Buok testvérpár között mindössze öt tized döntött. A férfiaknál Nepela, a háromfordulatos ugrásokkal mecsinált mindent, amit ma tudni kell, mégis az volt a vélemény, hogy hiányzik belőle az igazi klasszis! A nők meg sem közelítik a régiéket, Dijsztra, Heitzer, Seyfert klasszisát, esett a színvonal.

Azazl mindenki egyetért, hogy ezen az Európa-bajnokságon a szovjet versenyzők a nők kivételével kimagaslottak, elsősorban az iskolagyakorlatokban. Az angolok rendkívüli energiával törekednek a jégtáncban elvesztett hegemóniá visszazszerzésére, s ez a harmadik hely erejéig sikerült.

Almássy Davosban folytatja előkészületeit a lyoni világbajnokságra.

Almássy Zsuzsi

Szabó Sándor nyerte a Martini Kupát

Csaknem háromszáz versenyző állt rajt a Martini Kupán. A férfi törvívok hagyományos Martini Kupájáért. A rendkívül erős mezőnyben nagy sikerrel szerepelt Szabó Sándor és Kamuti László is bekerült. Miután a döntőbe jutásért egymással kellett megküzdeniük, így „csak” Szabó Sándor kerülhetett a győzelem közvetlen közelébe. Ő hálásnak is bizonyult, és hatalmas küzdelem 10:9-re nyert a francia Talvard ellen, s ezzel a Martini Kupa győztese lett. Kamuti László a harmadik helyen végzett.

Újabb edzőmérkőzések

Továbbra is kedvez az időjárás a labdarúgócsapatok edzőmérkőzéseinek, igaz a legtöbb helyen sáros, csúszós a talaj. Szombat délután a Csepel otthonában 2:0-ra nyert az Egyetértés ellen, az Ú. Dózsa a Megyeri úti edzőpályán 10:0-ra az ÉPGEP csapatával szemben. Az Egressy úton: Salgótarján—Postás 6:1, a Kőr-utcsában: Videoton—Bp. Spartacus 3:0. Hévízi út: Bp. Honvéd—III. kerületi TTVE 5:0 (4:0). Népliget FTC—Középületépítő 7:0 (3:0), Diósgyőr: DVTK—Eger 2:1, Szombathely: Haladás—Körmend 4:1.

Csodák nincsenek!

A huszonöt éves bajnok bécsi Rapid neve valaha fogalom volt a sport, a labdarúgás világában. A bécsi klub fölött azonban jelenleg Damoklész kardjaként többmillió adósság lebeg. A csodáknak azonban nem volt helye. De hogyan jutott el ideig az a nagyművelt csapat? Az indokolatlanul importált játékosokért kifizetett magas összegekkel, a labdarúgók túlzott követeléseinek teljesítésével magyarázzák a hatalmas adósságot. A legutóbb a közönség elfordulása volt. Jellemző: az örök rangadónak számító Austria-Rapid mérkőzésre 1970-ben 12 ezer 134 fizetett néző volt kíváncsi. A vezetőik, a játékosok azonban nem figyeltek oda a változásokra. Jóval tovább nyújtózkodtak, mint ameddig takarójuk ért. A többmillió adósság gyorsan összejött, s most a végrehajtót várják vagy valami csodának biznak. Csodák azonban már nincsenek!

A VILÁG SPORTJA

Szavaznak a szurkolók Kinek Wagner, kinek a beat Davies Münchenre készül

ra kiérdemelik szurkolók elismerését. Az NDK-ban egyre nagyobb népszerűségnek örvend a női labdarúgás. A női mérkőzéseket mind több néző látogatja. Az NDK Labdarúgó Szövetségének helyettes főtárhála a Wochenpost című lap munkatársának kijelentette, hogy az NDK-ban rövidesen megindítják a női labdarúgóbajnokságot.

Az angol Lynn Davies, az 1964-es tokiói olimpia aranyérmes távolugrója, aki Achilles-in sérülése miatt hosszabb ideig nem versenyezhetett, ismét elkezdett edzeni. Az a terve, hogy ebben az évben még elindul a helsinki Európa-bajnokságon. 1972-ben pedig a müncheni olimpián, de azután befejezi atlétikai pályafutását.

Henry professzor, ismert amerikai pszichológus azon a véleményen van, hogy a zenének az egyes sportteljesítményekre gyakorolt össztűnő hatását mindeddig még nem használták ki kellőképpen. A pszichológus azt állítja, hogy az általa végzett kísérletek bebizonyították a zene, és a különösen jó ritmikus zené teljességű hatását.

A müncheni olimpia felfújó díszjelére nyilvános pályázatot írtak ki. A pályázat íránt hatalmas érdeklődés nyilvánult meg: összesen 719-en pályáztak. A zsüri ezek közül választja majd ki a legjobbnak ítelt pályaművet.

Henry professzor, ismert amerikai pszichológus azon a véleményen van, hogy a zenének az egyes sportteljesítményekre gyakorolt össztűnő hatását mindeddig még nem használták ki kellőképpen. A pszichológus azt állítja, hogy az általa végzett kísérletek bebizonyították a zene, és a különösen jó ritmikus zené teljességű hatását.

A müncheni olimpia felfújó díszjelére nyilvános pályázatot írtak ki. A pályázat íránt hatalmas érdeklődés nyilvánult meg: összesen 719-en pályáztak. A zsüri ezek közül választja majd ki a legjobbnak ítelt pályaművet.

A NAGÓYAI VB ELŐTT:

„Az ázsiaiak is labdával és ütővel játszanak...”

Férfi asztaliteniszezőink — pontosabban Jónyér és Klampár — egyre többször örvendeztetik meg jó eredményeikkel a sportág híveit. A 17 éves Klampár Tibor másfél év alatt négy nagy nemzetközi verseny győztese lett, s egyre egyenletesebb formában, megbízhatóbban játszik a 20 éves Jónyér István is. Felkészülésük középpontjában mindkét-tőlük a Japánban sorra került világbajnokság áll.

Csaknem két évtizede már annak, hogy szinte egyetlen világvversenyen megváltoztatták a sportág erőviszonyait: Európától átvette Ázsia a „mar-sallbotot”, s azóta — különösen férfi vonalon — szinte taroltak a világbajnokságok. Csak a legutóbbi egy-két év hozott némi enyhülést, egyrészt mert ekkor a Kínai Népköztársaság világklasszisai távol maradtak a viadaloktól, másrészt, mintha Európa legjobbjai „hozta volna vaalamit” az ázsiai játékosoktól. Mindenesetre, a mai európai fiatalok már nem tartják őket olyan legyőzhetetlennek, mint elődeik.

Berczik a kínai asztaliteniszezőkről

Japánból érkezett jelentés szerint az asztalitenisz-világbajnokság szervező bizottságához megérkezett a Kínai Népköztársaság nevezése. Kínát kilencen képviselik a VB-n; indul többi között a háromszoros egyéni világbajnok Can Ce-tung, illetve Li Fu-jung, aki háromszor volt második, Can Ce-tung mögött. Még három volt világbajnok tagja van a kínai együttesnek.

— Az összeállítás nem okoz meglepetést — nyilatkozta

— Az ázsiaiak is épp olyan sportemberek, mint mi, ők is labdával és ütővel játszzák ezt a sportot — mondta Klampár arra a kérdésre: „nem félnek-e az ázsiaiaktól”. Jónyér pedig szakmailag is megtoldotta a választ:

— Ők nem kedvelik a porégbést, nekünk pedig az a legerősebb fegyverünk!

Mindkét magyar fiú európai versenyzőt választott példaképül: Jónyér szerint a svéd Johansson tud a legtöbbet ebből a sportágból. Klampár szívéhez pedig a jugoszláv Surbek játéka áll a legközelebb.

Jónyér és Klampár nemcsak tehetségesek, de szorgalmas versenyzők is: a felkészülési időszakról függően napi négy-hat, de ha kell, még több órát is edzenek. Nem féltékenyek egymás sikerére, sőt, az egészséges versengés hívei, s örülnek egymás sikerének. A nagoyai VB-n pedig elsősorban közös sikerben reménykednek, úgy érzik, férfipárosban van a legtöbb esélyük a jó helyezésre.

Berczik Zoltán. — Gondoltuk, hogy elsősorban a régen már sikereket elért játékosok indulnak a VB-n. Meggyőződésünk, hogy a kínaiak a skandináviai verseny óta javulnak, de mégis az a véleményem, hogy legtöbbjük nem a régi. Az évek múlása, illetve a hosszabb kihagyás meglátszik rajtuk. Március végén, április elején Nagójában majd kiderül, mennyit felejtettek, illetve mennyit tudnak még ma is a kínai versenyzők.

RÖVIDEN

Nyíró pályázat az utóbbi évek legbizseresebb labdarúgói mérkőzésére. Franciaország válogatottjával, a Francia csapat az elmúlt hétkében dél-amerikai túrára vet éretti, kitűnően játszott Argentínában, Brazíliában és Peruban. A csapatértékét így jelzik: a túra előtt 10 ezer dollárt ígértek a fraciáknak egy mérkőzésért és most újabb 20 ezer dolláros ajánlatot kaptak. Három hét alatt kétszeresére emelkedett a csapat ára. A franciák különben az áprilisi budapesti mérkőzés előtt egy mérkőzést játszanak: március 18-án Valenciában, Spanyolországgal.

Talán a bajnoki címet eldöntő mérkőzéssel kezdődik a labdarúgó NB II. Eszaki csoportjában az 1970/71-es bajnoki év tavaszi időnye. A jelenleg három ponttal vezető Kazincbarcikát fogadja Rákocscsaban a Volán SC. Az autókölkelekedések nagyon szorgalmasan készülnek a döntő fontosságú idénynyitóra. A Baranya megyei Harkányba kéthetes edzőtáborozásra utaznak, az NB III-as testvércsapat, a Pécsi Volán vendégeként. Kiss Jenő, a Volán SC edzője elmondotta, hogy három új játékosal számolhat tavasszal. Szepesi kivártta egy éves átigazolása idejét a BVSC-ből, a Volánhoz igazolt Székesfehérvárról Zsoldos, és katonai szolgálatát után ismét visszatért egyesületébe Janik, a csapat volt kitűnő hátvédje is.

„Nehéztüzérséget” vet be — első ízben — a szovjet labdarúgócsapat a kupaküzdelembe. Az ősz kiírásban az Európa Kupáért a CSZKA, a KEK-ért a Moszkvai Dinamo, az ÚEFA Kupáért (a régi EVK) a Moszkvai Spartak és a Tbiliszi Dinamo, vagyis a jelenlegi négy legjobb klubcsapat indul. A Szovjet-szki Sport íria: „Szeptember 15-e a kupa első játéknapi jelentős dátum lesz a szovjet futballban.

Wolverhampton: Nagy-Britannia fedett pályás atlétikai bajnokságán, az 1500 m-es női síkfutásban, Margaret Beacham 4:20.5 mp-cel, ezen a távon a világ eddigi legjobb fedett pályás teljesítményével győzött. A 400 m-es női síkfutásban megelapítette Janet Roscoe 56.1 mp-es idővel legyőzte a világcúcstartó Neufville-t (57.3).

Szélhámos

A fiú belépett a klub irodájába. Illemutóan szbrongatta sapkáját, s megállt a fal mellett. „Alázatos szolgálja” — hajolt meg a szakosztályvezető előtt. A sportvezető felugrott az asztal mellől, s eléje sietett a játékosnak. „Ab, Jó-zsikám... (megölelte a le-gényit), akkor megbeszéljük a klubcsertét, idején, igaz...” A fiatalember hápopott: „Hát... A klubvezető közbe-vágot. „Természetesen vannak feltételei (fűtögette meg a fiú vállát), azért vágyunk itt, hogy megbeszéljük a dolgot.” Cigaretta kénytelen volt a játékos. „Köszönöm, nem dohányzom.” A vezető nyitotta a bársecskényt: „Konyak? Whisky? Barack?” Aztán elsodódot: „Semmit?” Kis szünet után a fiú: „Almuskát.” A vezető enyhe idegességgel: „Akkor térjünk a tárgyra. Van egy lakás a Gellérthegyen. Ha azonban szédül, akkor a belvárosi ószakomfortot ajánlom, de ha zavarja a zaj, akkor ott a pasaréti luxusvilla.” A csatár szerényen: „Köszönöm, van lakásom. Laomiszén. A szobában döngölt agyag a padló. Ezt szeretném kicserélni. Ha volna önöknek néhány kőb-méter sárga homokjuk, azt nagyon szívesen elfogadnám.” A sportvezető teljesen összetört: „Es kocsija van? Mert itt a klitalás...” A fiú finoman visszatolta a kinyitott kezét. „Köszönöm.” A szakvezető bágyadtan: „Pénzt?” Újabb elbágyasztás: „Es maga az ena-tár, akiezt 19 csapata verseng, mert ontja a gólokát?” „En zavrok” — mondta a fiú. A szakosztályvezető szó nélkül felállt, kiszólt az ajtón a gondnoknak: „Dobják ki ezt a szélhámost, futballistanak adja ki magát, de én lelepleztem néhány egyszerű kérdéssel.”

Szücs már játszik

Barátságos labdarúgó-mérkőzésen találkozott szombaton a Bp. Honvéd csapata a Bp. Spartacussal. Először játszott Szücs, és eltöltése után Kelemen. A Bp. Honvédban első-sorban két fiatal, Karakas és Pintér szerepelt jól, s Szücs, Kocsis (11-esből), Szücs és Pintér góljaival 4:0 (1:0) arányban nyert. Csepelen az edzőpályán: Csepel—Magyar Pamut 10:0 (3:0). Góllövők: Gulyás (3), Csordás (2), Losonczy (2), Rottenbiller, Takács és Major.

Néhány hónappal ezelőtt az a hír járta, hogy Baróti Lajos, az Ú. Dózsa edzője a bécsi Austria-hoz szerződik. Most a hírszolgálati irodák a perul esti lap, a La Cronica alapján azt közlik, hogy a neves szakember Peru válogatottját veszi át augusztustól.

Stílus Képzőművészet zene irodalom Film

1. EHER KLÁRA:

AJÁNDÉK

Férfjaim semmit sem vetelünk egymás szemére: egyikünk sem zseniális üzletember. Ha mi hétfőn megvásároljuk az egész tétre való konzervet — biztosan kedden kezdődik a nagy konzerv vásár.

Házasságunk legelején, még nem volt ágyunk, nem volt asztalunk, kölcsönt vettünk fel bútorvásárlásra — és az egész pénzben egy zenegépet és egy játékmajmot vásároltunk.

Egyszer bezörgetett hozzánk egy vándor korsóárus. Használt ruhát kért cserépkancsóért. Férfiam lelkesen odaadta két hibátlan puplingét egy kis kancsóért, hogy örömet szerezzen nekem... Egy másik alkalommal egy öreg trafóért (kellett a transzfórmátor, mert a száztíz voltos áramot akkor állították át két-százhuszasra, és a kávéőrleők száztíz voltossal működik) egyik barátunknak adtuk egy kétszemélyes rekamiét.

Szóval rossz kereskedők vagyunk. De még mindig Független, Morganok, Mitsui és Rotschildok Pista barátunkhoz képest. Ő az, akinek hamis forintot adnak, selejt cipőt és férges almát. Ő az, akinek a zsebéből elfolyik, elcsurog a fizetés. Ha Pista azzal megy el hazulról, hogy télikabátot vesz a családnak — egy magánval vagy egy fényképezőgéppel, egy élő kutyával, egy vödör ricinussal, vagy egy szájharmónikával fog hazatérni. De még véletlenül sem pénzrel vagy télikabáttal.

Hát ennyit előljáróban. — Kérlek, gyere fel Pistáékhoz — mondta tegnap délután a férjem (Pistáék, legjobb barátaink, a fölöttünk levő lakásban laknak). — Valami nagyon sürgős ügyben akar velünk tanácskozni.

Azint, beléptem a szobába, láttam, mi lehet az a sürgős ügy. Az asztal közepén hatalmas csomag volt, papírba burkolva, spárgával átkötve, fényággal díszítve. Pista bevásárolt a családnak.

— Meglepetés? — érdeklődtem. — De még mikorra — válaszolta. — És hát éppen erről szeretném hallani a véleményed... mivelhogy nem tudom, hogy ilyesmi örömet szerez-e egy feleségnek?

— Mutasd. — Igen, igen... tudniillik egy feleség kiszámíthatatlan... — Mutasd.

— Előbb főzök egy kávét.

— Ne főzz semmit, kifúrja az oldalamat a kíváncsiság... — Hát az úgy volt — mondta Pista, és közben hol férjemre nézett, hol rám —, hogy van az üzembem egy kollégám. Tudjátok, nagyon rendes ember, négy gyereke van és a felesége a negyedikkel otthon van, ilyen hatszáz forintos anyasági szabadságon. De hát egy fizetés, négy gyerek, érthető, ha megpróbál ebből is, ebből is szerezni még egy pár forintot... Hát a kollégám, meg a felesége kitanulták a megszabonyeg-készítést. Mindennap behozta megmutatni a rajzokat, hogy milyen szőnyeget csinálnak, meg színes pamutokat mutatott. És mindig mondta, hogy sokkal olcsóbban csinálna faliszőnyeget, mint amennyibe az üzletben kerül. És más egy kézcsmómzés, mint egy gépi munka, és

tetszés szerinti méret és szín és mint... És minden nap szól, és négy gyereke van... gondoltam...

— Na, csakhogy kinyögted. Csináltattál egy faliszőnyeget. Juli biztosan el lesz ragadtatva. Mutasd...

— Mindjárt. És a kollégám minden nap behozta a négy gyereke fényképét... és mondta, hogy ezerszázért csinálnak egy négyzetméter faliszőnyeget. Jó, mondtam, hát csináljon egy olyan fél négyzetméterest, az ötszázötven forint, megvan a karácsonyi ajándék. Igen, de másnap azt mondta a kollégám, hogy a feleségeszerint a fél négyzetméter nem mutat sokat, van egy gyönyörű nagy darab kanavásza, isten ellen való vétek szétszedni, abból csinálna nekünk egy egész falat beborító szőnyeget. Előre csak ezret kéne fizetni, a többi öt havi részletben, és karácsonyra elkészülne, és a feleségének ez biztosan három hónap munkát, ugye a négy gyerek... — Pista, csak nem?

— Nézd, van valami pénzem a KST-ben, és öthavi részlet... Megmértem itthon a falat a rekamié fölött és rajzokat kértem. A kollégám hozott is rajzokat, de ezek öszinte szólna nem tetszettek nekem. Volt köztük kerti törpe, cicák gombolyaggal, voltak nonfiguratív minták is, nyugtalan opartok. Mondtam, valami más kellene. Erre mondta a kollégám, hozzak én mintát, ők akármit meg tudnak rajzolni. Erre vettem néhány művészeti könyvet, egy modern festészetet, Matisse-tól Kleegit, japán és indiai albumokat. — És kiadtál érte...

— Mindegy. A könyv megmarad. Illetve, meg kellett volna maradnia, mert odavittem a kollégámhoz, ki is választottunk egy gyönyörű faliszőnyegmintát, lószüvegokkal és Buddha-szobrokkal, pont olyat, mint az új-delhi Oberói Intercontinentál legszébb faliszőnyege. Egy órán keresztül ájuldoztunk a gyönyörűségtől, csupa vörösarany-barna szín. De sajnos, a négy gyerek valamelyike hájósdi játszott a könyvekkel és szétáztatva a furdokádban. Kollégám kétségbe volt esve, felajánlotta, hogy elfenekeli mind a négyet, még a picit, a másfél évest is. De én nem tűrhettem, hogy gyereket verjenek, nem igaz? Így hát kollégám azt mondta, ne búsuljak, majd ő emlékezetből megrajzolja ugyanazt a szőnyeget, legyek nyugodt, csodájára fog-nak járni. És, már előre meg-kért, hogy ha feltették a szőnyeget a falra, engedjük meg, hogy újabb vevőt hozzánk küldje megnézni, bizalomgerjesztés céljából. Ugyanis be kell vallani, hogy bár a tan-folyamot elvégezték, ez lesz az első szőnyegük...

— Mutasd. — Igen. Hát menet közben voltak kisebb problémák. Kisült, hogy az általam megadott méretet egy darabból nem lehet megcsinálni, de majd toldani fogják. Nem lát-szik előlről. Ev szőnyeg hátát meg ki nézi? Nem akarjuk azt mi eladni, igaz? Amikor elkészültek a minták — Buddha nincs rajta, mert egyrészt túl komplikált lett volna, más-

részt, és ebben a kollégának tökéletesen igaza van, klerikális — minek az? —, de vannak rajta lószüvegok. Még soha-sem láttam lószüveget, de a kolléga becsületszavára kijelentette, hogy kiment a fűvész-kertbe, ott rajzolta le. Szóval a minták már bele voltak csomózva, csak az alapszín nem, akkor elhozta megmutatni. Hozzáértük a falhoz, de sajnos rövid lett. Nem ért végig a rekamié fölött. A kolléga mérgeledött: biztosan rőszsul adtam meg a méretet. Újra megmértem a falat: százkilencven centi. Ő is megmérte a szőnyeget: százkilencven centi. De ő az ő mérőszalagjával mérte, én az enyémemmel. Összemértük a mérőszalagot (kapható mindkettő a Röltex-ben), a különbség tizenkét centi volt a kettő között... Erről egyikünk sem tehet — sajnos nincs módom a szalagot a Párizsban őrzött iridium platinarúddal újbevetni —, a szőnyeget újabb toldásra elvitte...

— Istenkém... — Igen — mondta gyorsan Pista. — És akkor még az alapszín nem volt készen. Kérdeztem, ugye, a megbeszélt aranybarna lesz. Mondta a kollégám, igen, remélhetőleg kapható most ez a szín. No és ha nem? — kérdeztem én. — Akkor egyezünk meg égő vörösbő, vagy narancsban — javasolta ő. De hát, sajnos, azt sem kapott, és ezért ugyebár... Ez már sok volt. Felugrottam, letéptem a csomagról a spárgát és bontani kezdtem. Pista falfehéren állt. — Tudniillik most nem tudom... hogy ez a szín... mit szól...

A faliszőnyeg spenóztöld volt. Méregzöld. Rézgáliczöld. Iszonyú zöld. A lószüveg-rágok bágyadtan sárgalltak benne, mint tükröttojáscafatok egy tál kiömlött spenóton. Félelmes volt. Pistára néztem és a férjemre néztem. Megfagyott bennem a vér. Ahogy lovagias férjemet ismerem, azt fogja javasolni, hogy mentük meg Pistát és vegyük meg... Nem, hát nem. Menekülni, menekülni ettől a szörnyűségtől. Dicsérni kell a portékát. Elvtelenül, álnokul, alattomosan.

— Gyönyörű — mondtam és igyekeztem a szőnyeg mellé nézni. Juli el lesz ragadtatva.

— Gondolod? Elég ízléses? — lélegzett könnyebben Pista.

— Modern. Izgalmas. Remek. — De hát... ez a sok zöld... te bírnád nézni?

— A zöld? A legmegnyugtatóbb szín. Javítja a látást. Kétszázéves, hogy a séta az erdei zöldben jót tesz a rövidlátóknak. Vidámmá teszi az embert. Nem véletlenül festik zöldre az iskolapadokat. Nem véletlenül kíván az ember egy kis zöld növényt a lakásában. A zöld...

— Kérlek — nézett rám könyörögve Pista —, add a becsületszavadat, hogy te tudnál szeretni egy ilyen elfuserált szőnyeget.

— Ez elfuserált? Ez a remek kézimunka? Boldog lehet az a feleség, aki ilyet kap.

— Jaj, de boldog vagyok — ragyogott most fel férjem arca. — Akkor most már megmondhatom... én csináltattam neked ezt a faliszőnyeget karácsonyra...

„A kommun tábornoka” igazán mélyre hatoló irodalmi érték, de mindenképpen több, mint a szokványos életrajzi regények. Különösen érdekesek az érdekesebb, a felesleges fordulatokat kerülve — Szlavint a hatvanas évek Párizsáról. Es szép hitválas is ez a regény, oroszok és lengyelek közös forradalmi hagyományairól. Nemes internacionalizmus hatja át az elolvasásra mindenképpen érdemes könyv lapjait.

Marlo Soldati: MI AZ IGASZSÁG A MOTTÁ-ÜGYBEN?

A Modern Könyvtár ezzel a kötetével szaktott a hagyományokkal. Idősebb író, több mint negyedszázada megjelent művét nyújtja át a magyar olvasónak. Szóval kisregénye az eltelt 160 élelérése sem veszített frissességéből, akár ma is megírhatta volna. Science fiction, krimi vagy sex-regény? Az olvasó, ha végére ér a váratlan és szellemes fordulatokban bővelkedő könyvnek, rádöbben, hogy egyik sem, bár miniket műfaj elemel gyakran szerepelnek benne. A bűnügyi történet keretébe ágyazott, groteszk kisregény erősen szatirikus hangvétellel ábrázolja a férfi és nő közötti kapcsolat válságának jellegzetesen olasz változatát. Motta, a félszeg és gatlálos, rendezetlen érzelmi életű ügyvéd egy napon nyomtalanul eltűnik egy divatos tengerparti üdüliölyhelen. A rendőrség híába nyomoz, pedig minden nagyon egyszerű: az ügyvéd boldog, új életet kezd a tenger mélyén, szerelmes sellők között. A történet több mint fantasztikus, pedig semmi rendkívül nincs benne. A könyv végén a szerző egy groteszk fíntorrall kezünkbe adja a megoldást.

— A múltkor szerepeltem a tévében, de a képernyőn nem voltam felsmerhető. — Ezen mérgeledik? Hiszen más öröme ennek. — Ki az a bolond, aki örül annak, hogy nem ismerik fel a képernyőn? — (Vizsz. 8. függ. 1.)

VIZSZINTES: 1. Ismert fran-

A Polgár (nem osztályhelyezete, hanem csupán az államhoz való viszonya szerint Polgár) jól végzett munkája után hazament, és kapuja előtt egy nagy csövet talált, amely megakadályozta, hogy a kapun beléphessen. Az utcában ugyanis, ahol lakott, a Művek csöveket cserélt.

A Polgárnak volt egy ismerőse, aki a Művek elnökségén dolgozott. Felhívta telefonon, és elpanaszolta, hogy mi történt vele.

— A Művek olyan hatalmas, és annyi Osztálya van... En meg nem tudom, a cső hová, melyikhez tartozik. Talán, ha Ön segítené...

— Természetesen — felelte az ismerős, aki az Elnökségen dolgozott. — Intézkedni fogunk, hogy a cső reggelre ne legyen ott.

A cső azonban reggel változatlanul a kapu előtt hevert, és ellorlaszta a járást. A Polgár ismét telefonált az Elnökségre.

— Ne legyen türelmetlen — intette ismerőse. — Tegnap már az Illetékes Osztályon nem volt bent senki. Nagyon későn telefonált. De

A CSŐ

ma kimennek, és elhárítják az akadályt.

A Polgár megköszönte, és ment a dolga után. Melynek végeztével hazatért volna, de ebben a cső ismét megakadályozta. Amíg ugyanis távol volt, az utcában heverő minden csövet behelyezték az időközben kiásott árokba, kivéve azt az egyet, amely a Polgár kapuja előtt hevert. Az maradt ott, ahol volt.

Mindamellet, törvénytisztelő lévén, a Polgár nem tagadhata, hogy a jóindulat sem hiányzott, a munka is haladt. S némi töprengés után belátta, hogy bizonyára benne volt a hiba: nem jól látott hozzá. Dörögött volt az Elnökséget hívti, még ha ott ismerős is adódott történetesen. Hiszen minden ob-sitos és minden újonc egyformán tudja, hogy siker reményében sohasem a tábor-nokokhoz, hanem mindig az örmesterekhez kell fordulni.

Másnap reggel felkereste

az árok mélyén tevékenykedőket, és szerény méltatlankodással előadta, hogyan és mint járt. Biztató mosoly volt a válasza:

— Ejnye no, hát hol az a fránya cső? Az ottan?... Menjünk emberek, nézzük már meg!

A Polgár elégedetten, hogy a váltoállítás sikerült, és vónata most már jó sinen fut, ment a dolga után. Megterve azonban tapasztalni kellett, hogy a cső változatlanul kapuja előtt fekszik. A tevékenykedők már eltűntek a láthatárról.

A Polgár ezután hosszan eltoprengett, hol követte el a hibát? Hiszen kipróbálta mindkét lehetőségét: a tábornokét és az örmesterét is. Egyformán kudarcot vallott, mivel a cső valamennyiuknél szívósabbnak bizonyult. Belátta hát, hogy minden további próbálkozás csak erőveszteségre vezet. Beszerzett némi élelmiszert, tüzelőt, jó takarót, és bemászott a csőbe.

Bizott abban, hogy a leg-hosszabb tétre is egyszer tavasz következik. Es akkor majd kiszabadul. — B. P.

A BORSZAKÉRTŐ

— Kérek három deci családi botrányt...

— Szódat parancsol hozzá?

— Megörült? Tisztán kérem... kár volna ezt a kiváló zamatú botrányt felhígítani. Elvesztené a bukáját, és nem lenne más belőle, mint olcsó kis acsarkodás vagy hóbörgés...

— Való igaz, uram, mi a legrégibb évjáratú családi botrányt mérjük. Ennek még zamatú volt és éreje. Mamapság azonban sajnos már nem igényesek a kedves vendégek. Megelégszenek mindenféle lörével, melyek csak az indulatokat korbácsolják fel. Nem tudják megkülönböztetni a szépen előkészített, gusztyos botrányokat a közönséges, durva garázdálkodástól...

— Gondolja? — tűnődött el Maligán Kálmán, miközben a sörből-bortól mindig fényes pult egy kis tócsájába könyökölt. — Az emberek ma már nem kényesek arra, hogy mitől és milyen fokon borul el az agyuk? Valaha pedig az ingyencek pontosan tudták, hogy melyik italtól és mennyitől derülnek jókedvre vagy lobb-

fel bennük a szerelemföltés, melyik készíti őket a legképtelenebb meggondolatlan-ságokra, könnyelműségekre vagy duhajkodásra. Ezzel szemben mi van ma? Az emberek ész nélkül védnek, ájultra isszák magukat, anélkül, hogy tudnák, mi lesz a következménye, mit fog ki-váltani belőlük az ital...

— Sajnos, ez így van... — szontyolodott el a kocsmáros. — Az emberek többsége (tisztet a kivételnek) nem ismeri az ital lelket. De hát honnan is ismernék, amikor nem tudják megkülönböztetni a nemes aromákat a vadszőlő levétől. Ez minden bajnak a kútfórrása. Aztán bezeg csodálkoznak, amikor a Soroksári úti kijózanítóban ébrednek fel. Onnel viszont nem lehet semmi baj.

— Akkor ma szép estém lesz... — nyugtázta a nap eredményét hangjában némi elégedettséggel Maligán Kálmán, majd búcsúzóul kért egy liter bűbáratot...

— Bűbáratot? — rökön-yödött meg a tócsasztal, sok razzíat látott kocsmáros. — Össze akarja talán keverni uryaságod a családi botrány-nal? Pedig kitűnő bűbána-

tunk van... mindenkinek könnybe lábad a szeme és nehéz szomorúság ereszkedik a szívére, ha ezt fogyasztja. Nem tanácsos azonban összekeverni a családi botrányall. Különben ez csak jó tanács. Mert meg kell mondanom, hogy volt már olyan vendégem, aki eldobta magától az életet, mert ettől a bortól eszébe jutott minden szűgyene és keserűsége. De nem is kell feltétel-nül öngyilkosnak lennie annak, aki ezt a bort kortyol-gatja. Bejött múltkor például a boltba az öreg Grátisz Ottó bácsi, kért két deci bűbáratot tisztán, aztár amint beleszűrte, csak fennakadtak a szemei, két-szer elrebecgte, hogy: „Margit, Margit, hát ezt tetted velem?” És kész volt, kérem. Lefordult a székéről.

— Nem bolondultam meg — válaszolta sértődötten Maligán Kálmán, minden italok és indulatok ismerője. — Haza-viszem üveggel együtt a feleségemnek. Jót fog tenni az én édesemnek egy kis bűbárat a jó kiadós családi botrány után.

A. T.

TÉVÉ-TEREFERE

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13				14			15		16		
17				18					19		
20			21				22				
23						24					
25	26			27	28		29		30	31	
32				33			34				35
36				37					38		
39			40				41	42			
43				44			45		46		
47		48		49			50	51			52
53	54	55			56				57	58	
59					60				61		
62					63				64		
65					66				67		

Ketten beszélgetnek: — A múltkor szerepeltem a tévében, de a képernyőn nem voltam felsmerhető. — Ezen mérgeledik? Hiszen más öröme ennek. — Ki az a bolond, aki örül annak, hogy nem ismerik fel a képernyőn? — (Vizsz. 8. függ. 1.)

VIZSZINTES: 1. Ismert fran-

cia filmszínész. 14. A bűnözők egy fajtája. 15. Egyik legkedvebbebb Verdi-opera női főszerepe. 16. Együtt vele. 17. Tanácsadó atyál jóbarát. 18. A K. 19. Híres skót sarkkutató-csala-d. 20. Ide, ahol álltok! 22. Igekötő. 23. Hordócska; merő-eszköz az USA-ban. 24. Adriai hadikikötő Jugoszláviában. 26. P. J. 27. Egyetemi tanár, aki-

nek a nevét József Attila örökítette meg egyik versében. 28. Hasznavehetetlen homlok. 29. Megye. 30. Balzac keresztneve. 31. Folyékony valami. 33. Ker-tész teszt. 34. Helyhatározó. 35. D. K. 36. Arisztid egyik „partnere”. 38. Titkolódva beszél. 39. Fogban lehet. 40. Ilyen az idő mostanában. 41. Santa... (argentín kikötőváros). 42. Mókus. 43. Város Norvégia nyugati tengerpartján. 44. Geni-us, röv. 45. Hiánytalan. 46. Kérdőnévmás. 47. E. T. 49. Var. 50. A könnyűzene egyik ismert neve (Ervin). 51. Már-kás bor. 54. Zeneizézet.

FÜGGŐLEGES: 2. Kabonai vezényszó. 3. Férfinév. 4. Vas-utállomás Debrecen közelében. 5. Rabukkan. 7. Hosszú idő. 8. Cukrászütemény. 9. Pénzzel támogat. 10. Ritkán teljesül. 11. Ór — sürgönyileg. 12. L. T. 13. Kazahsztán fővárosának része. 17. Elégedetlenség hangja. 20. Nemrég elhunyt közéleti személyiség. 21. A burgonya is ez. 23. Többféle gyümölcs termése ilyen. 24. A jó óra ilyen. 25. Angol főnév cím. 27. Merről? (népiesen). 28. Világ-város. 30. Hazánk északit területi zömében ilyen. 32. Eghaj-lati sáv. 34. Dúsgazdag nagytal-kés család a XV–XVI. század-ban, az akkori felvidéken. 37. Mutatónévmás. 38. Utód. 40. Hirtelen felelem. 41. Klitrné emlékezetéből. 43. Schubert dradlaiból nagysikerű operettét írta. 44. Tatár káni dinasztia. 45. A lefűrésztől a legvastagabb része. 46. Nagy... (kiváló ered-ményeké, elért sportoló). 48. Számnév). 49. Fernando... — sziget a Guineai-öbölben. 50. JEY. 52. Téli sport. 53. A fűg. 8. magánhangzó. 54. Z. N.

Beküldési határidő: 1971. február 27.

ÚJ KÖNYVEK

Lev Szlavint: **A Kommun tábornoka**
Mindössze 35 éves volt Jarosz-law Dabrowski, a lengyel nép nagy fia, amikor — mint a párizsi kommun tábornoka — éppen száz évvel ezelőtt hősi halált halt. A forradalmi tábornok érdekes élete — a pétervári Alekszandr-ovszkij Hadapród-iskolában a cár iránti tiszteletr nevelték a lengyel köznemes fiát, aki azonban korán kapcsolatba került orosz forradalmárokkal, fogságba vetették, ahonnan azonban Párizsba került, ahol a baloldali emigráció egyik vezetője, Herzen tanítványa és ifjabb barátja lett — meghívta a kitűnő szovjet író. Szlavint. Nem állítjuk, hogy

Hatszázmillió forint értékű áru 20-40 százalékos árengedmény

Már az első napon nagy érdeklődéssel keresték fel a vásárlók az áruházakat és ruházati üzleteket. A Verseny Áruházban a lezállított áru cikkek között válogattak a vevők.

A Belkereskedelmi Minisztérium ruházati kereskedelmi fősztályának tájékoztatóján Kilián János fősztályvezető-helyettes bejelentette, hogy az egész országban megrendezik a téli vásárt.

A vásár árualapja körülbelül 600 millió forint, nagyobb a múlt événél, az engedmény mértéke 20-30-40 százalék, s ennek alapján a lakosság megvásárolhatja a 200 millió forint körül várható.

A fősztályvezető-helyettes elmondta, hogy az őszi-téli idény forgalma meghaladta a 11 milliárd forintot, a decemberi forgalom 15 százalékkal volt magasabb az 1969. decemberinél. A megnagyobbodott forgalom, a jobb választék ellenére a szakma divatjellegéből adódóan maradtak vissza idényjellegű áruk. A téli vásáron általában divatos, a lakosság által keresett árukat

kínálnak a boltok, az áruházak. Széles a választék felső konfekcióáruból, férfi-női- és gyermektélikabátból. A boltokban több mint százezer darab különféle minőségű férfiing közül választhatnak a vásárlók és olcsóbbak a különböző fehérneműk, felső köntösök is. Téli lábbeliket hoznak olcsón forgalomba, így például bélelt férfi bokcipőt, női és gyermek műbőr-csizmát. Téli gyermeksapka, valamint téli jellegű gyapjú méteráru, selyem- és mintás szövetek.

A vásárt a vállalati önállóság jegyében bonyolítják le; a vállalatok határozzák meg az akcióba bevont cikkek körét, valamint az engedmények mértékét. Így a vállalatok által forgalomba hozott hasonló árucikkek árai eltérhetnek.

A vásárt nem hosszabbítják meg és az árengedmény mértéke közben nem változik.

Jutalom szabadság a többgyermekes anyáknak

A nők gazdasági és szociális helyzetének megjavítását célzó intézkedésekről adott ki utasítást a Belkereskedelmi Minisztérium vezérigazgatója. Eszerint az egyedülálló, a két-, a többgyermekes anyák éjszakai munkára, s túlórázásra egyetlen üzemi részben sem kötelezhetők. Ők csak abban az esetben dolgozhatnak éjszakai műszakban, valamint túlórázhatnak, ha arra önként vállalkoznak.

A két-, vagy ennél több gyermeket nevelő anyákat a Belkereskedelmi Miniszterium győrengésében évente jutalom szabadságban kell részesíteni. Mégpedig ha az anyának 2 tizenéves aluli, nem kereső gyermeke van, 3 ugyanilyen korú gyermek után 6, négy 18 éves aluli, nem kereső gyermek után 8, öt 18 éves aluli gyermek után 10 nap juttat-

alomszabadságot kell kiadni, minden további gyermek után pedig plusz két napot. Ezt a jutalom szabadságot minden édesanya megkaphatja, aki gyermekei után családi pótlékot vesz fel. A gyermekek után járó jutalom szabadság csak szombati munkanapon vehető ki.

A vezérigazgatói utasítás értelmében azokon a munkaterületeken, ahol a munkafolyamatok lehetővé teszik, a fiataloknál, s a nők részmondokai között is foglalkoztathatók. Bérüket a teljesített munkaidő arányában kell megállapítani. Munkára jelentkezésük után újból rendezni kell azoknak a nőknek a bérét, akik 3 éven aluli gyermekük gondozása céljából egy évig, vagy annál több ideig otthon tartózkodtak.

5 perc közgazdaságtan

A NEMZETI JÖVEDELEM FELHASZNÁLÁSA

A társadalmi újatermelési folyamat során megtermelt nemzeti jövedelem természetesen, végső felosztásra kerül. Ilyen megközelítésből a nemzeti jövedelmet két részre oszthatjuk: felhalmozási és fogyasztási alapra. A felhasználási alaphoz elsősorban a termelési eszközök, bővítésére szolgáló rész, továbbá a készletképzés tartozik.

Minden ország konjunktúralis helyzetére, pillanatnyi gazdasági életére meghatározóan utal a felhalmozási és fogyasztási alap számszerű nagysága. Tökés országokban ez az arány meglehetősen ingadozó. A felhalmozási alap az egész nemzeti jövedelem 5-10 százalékát teszi ki, fellendülés esetén elérheti a 15-25 százalékot is. A Szovjetunióban a fogyasztási alap a nemzeti jövedelem 75 százaléka. A felhalmozási alap pedig már hosszú évek átlagában 25 százalék körül mozog. Ez az adat egyben magyarázatot ad arra is, hogy a Szovjetunió - és általában a szocialista országok - termelési, munkatermelékenységi és így gazdasági növekedési üteme is jelentősen túlszárnyalja a fejlett kapitalista országok hasonló mutatóit.

A nemzeti jövedelem felhasználásánál szerepet játszik természetesen a honvédelmi kiadások fedezete és néhány olyan terület, mint a reklám anyagi szükségletei. Ezek figyelembevételével jutunk el társadalmi szinten a felosztáshoz.

Miután a szocialista országokban a felhalmozás üteme meglehetősen gyors, így az ipari, illetve mezőgazdasági, termelési szükségsegen felülmúlja a lakosság fizetőképességét. Ennél a törvényszerűségről feltétlenül érdemes megemlíteni azt a korábbi, még az ötvenes években kialakult helytelen gazdaságpolitikai koncepciót, amely szerint a tömegek fogyasztásának, azaz a vásárló-képesség növekedésének kell felülmúlnia a termelés növekedését. A hibás nézet is hozzájárult a hiánygazdálkodás kialakulásához, amely a fogyasztási, közszükségleti cikkek hiányával jár együtt.

A nyilvánosságra hozott költségvetés adatai szerint 1971-ben hazánkban a fogyasztási alap 5,8 százalékos növekedését irányozták elő. A felhalmozási alap ennél kissé gyorsabban, 6,5 százalékkal nő.

AZ

ÁPRILIS 4. KTSZ

budapesti munkahelyekre keres

**KÖMŰVESEKET,
SEGÉDMUNKÁSOKAT,
KUBIKOSOKAT,
ÁCSOKAT.**

Szállást, étkezést,
44 ÓRÁS MUNKAIÐOT,
heti szabad szombatot biztosítunk.

Ugyancsak keresünk budapesti lakással rendelkező, vagy bajárá dolgozókat

FESTŐ,

ASZTALOS,

VIZ-GÁZSZERELŐ,

HIDEBURKOLÓ
szakmákban, szak- és segédmunkásokat budapesti munkára.

Jelentkezés:

ÁPRILIS 4. KTSZ

Budapest

VIII., Auróra u. 23.

Munkaügyi.

Négy szakszervezet véleménye az üzemi törzsgárda helyzetéről

Az új kollektív szerződésekkel együtt valamennyi vállalatnál a törzsgárda-szabályzatokat is kidolgozzák, megkülönböztetett figyelmet fordítva az üzemhez leghűségesebbek, a legjobban dolgozó erkölcsi és anyagi megbecsülésére.

Mit tettek, milyen terveket dolgoztak ki a törzsgárda megszilárdítására a vállalatok? E kérdésre négy szakszervezetben a következő tájékoztatást adták az MTI munkatársainak:

VASAS SZAKSZERVEZET:

A vállalati ötéves tervekkel összhangban munkavédelmi, szociális, kulturális és sportfejlesztési programot készítettek a vállalatok. A programok éppen a nehéz fizikai munkák felszámolásához, tehát olyan területen nyújtanak nagy segítséget, ahol az utóbbi időben a legnagyobb volt a munkaerő-hullámzás. A fokozott szociális gondoskodás jegyében 16 új üzemorvosi rendelő, 21 étterem, 29 vállalati üdülő stb. épül a vasiparban. Ez az egyik legbiztosabb módja annak, hogy üzeméhez kösse a dolgozót. Ugyancsak fontos, hogy a béreket, a jutalmakat a munka szerint differenciálják, mert a teljesítmények igazságos elbírálása a leghatékonyabb vonzerő.

VEGYIPARI SZAKSZERVEZET:

Az új törzsgárda-szabályzatokban a jó munkától és a leköltött évektől függetlenül, fokozatosan emelik a részesedési alaplóból származó jutalmat. A Budapesti Vegyiműveknél a legjobban dolgozó törzsgárdatagok jutalom szabadságot is kapnak. A Dunai Kőolajipari Vállalatnál egy év alatt 200 ezer forinttal jutalmazták a törzsgárdatagokat. A szakszervezet helyteleníti azonban,

hogy az üzemek egy része csak juttatásokkal akarja megtartani dolgozóit, s kevesebb gondot fordít az erkölcsi megbecsülésre. Helyesli a szakszervezet az alumíniumipari vállalatoknál azt a módszerét, hogy a kitüntetéseknek a jól dolgozó törzsgárdatagokat előnyben részesítik.

TEXTILIPARI SZAKSZERVEZET:

A dolgozók 75-80 százaléka nő, mindenképp az ő helyzetükön igyekeznek javítani. A szakszervezet is napirendre tűzte a gyermekintézmények bővítésének kérdését. Mindezekelőtt az óvodák befogadóképességének növelése sürős, mert a gyermekgondozási segítyből egyre nagyobb számban érkeznek vissza munkahelyükre az anyák. Probléma a textiliparban a harmadik műszak, amelynek megszűntetésére egyelőre nincs lehetőség. Hogy mégis enyhítsenek a családok a jelenlegi helyzetben, sok helyütt lehetővé tették, hogy az üzemi étkezdékből friss vacsorát vihessenek haza, egyes helyeken pedig, mint például a Pamutnyomóipari Vállalatnál, üzemi mosodát rendeztek be.

ÉPÍTŐ SZAKSZERVEZET:

Az építőiparban az átlagosnál is nagyobb a munkaerő-hullámzás. A dolgozóknak csak 60 százaléka marad egy évnél tovább munkahelyén. A szakszervezet elnöksége már korábban megbízta az Építésgazdasági és Szervezési Intézetet, hogy dolgozzon ki részletes tanulmányt a szociális és munkavédelmi beruházások gyorsítására, ezzel is segítve a munkakörülmények javítását, a munkaerő stabilizálását. Egész sor intézkedést tettek a munkásszállások fejlesztésére is.

BUDAPEST MUNKAEÖR-GAZDÁLKODÁSA

A nők nyolevanöt százaléka dolgozik

A Fővárosi Népi Ellenőrzési Bizottság jelentése alapján a vállalati munkaerő-gazdálkodás problémáit vizsgálták meg a fővárosi tanács végrehajtó bizottsága ülésén. A fővárosban lényegében megvalósult a teljes foglalkoztatottság: a munkaképes férfiak csaknem 100 százaléka, a nők 85 százaléka dolgozik. Budapest munkaerő-ellátásában az elmúlt másfél évtizedben nagy szerepet játszott a bevándorlás, ez azonban állandóan csökkent. 1957-ben még 35 ezerrel szaporították a bevándorlókat a főváros népességét, 1969-ben már csak 9 ezerrel. A vidéki ipartelepítés és a mezőgazdasági termelészövet-

kezetek élszívó hatása következtében a naponta bejárók száma is mérséklődik. A munkaképes korba lépő fiatalok számban lemaradnak a nyugdíjba menőket, mert fokozott arányban továbbtanulnak. Egészen jelentős az is, hogy növekedett az alkalmazottak száma, ugyanakkor csökkent a fizikai dolgozók, ezen belül is a közvetlen termelők és a szakmunkások aránya. A kedvezőtlen helyzet mindenképp az idező elő, hogy a vállalatok többsége az elmúlt években nem fordított kellő gondot az élmunka hatékonyabb felhasználására, a tervszerű munkaerő-gazdálkodásra.

A helytelen munkaerő-gazdálkodásból és üzemszervezésből eredő problémák megoldásának leggyakoribb formája a külső kooperáció, a bérneműk, s mindenképp a túlóráztatás. A túlórák minden ágazatban növekedtek: az utóbbi három évben - az első kilenc hónapot véve alapul - 13, 15, illetve 19 millió túlórával szolgált fel a budapesti állami ipar termelőterületein.

Húsz új üzem termelni kezd

A negyedik ötéves terv időszakában 196-197 milliárd forintot beruházást kap az ipar. Ennek az összegnek mintegy fele a nehézipar fejlesztését szolgálja. Az idén 20 új nehézipari létesítmény lép a termelő üzemek sorába.

A kőolaj- és földgázipar fejlesztését például az ötéves tervben 24 milliárd forintot beruházás szolgálja: nagymértékben növekszik a földgáz-felhasználás, amelynek mennyisége 1975-ben eléri a 6,5 milliárd köbmétert. Az alumíniumipar fejlesztési programjának révén 30 százalékkal növekszik a hazai alumínium előállítására álló alumínium mennyisége. A villamosenergia-termelés az 1970. évi 14,5 milliárd kilowattórától csaknem 21 milliárd kilowattóra emelkedik.

Evente 5000

Székesfehérvári

Ikarus

A közúti járműprogram nagy feladatokat ró az Ikarus székesfehérvári gyárára. A cél érdekében a jelenlegi húszezer négyzetméteres, óriási gyártócsarnokot az elkövetkező években tovább bővítik, s megépítik a hatodik és hetedik hajót. Ebben a két új csarnokban helyezik az alkatrészgyártást, és itt kerül sor a különböző elosztásokra is. A bővítés után, a negyedik ötéves terv utolsó évében az Ikarus székesfehérvári gyárában már évi 5000 autóbust szereznek össze és bocsátanak ki.

Megkezdődött a tavaszi teljesítésvásár a kunsági járástokban. A vidék juhtenyésztői a becslések szerint az idén mintegy 75 ezret ajánlanak fel a kereskedelemnek.

Egy japán cég 66x47x22 centiméter méretű, tartozékokkal együtt 30 kiló súlyú mini-komputert hozott forgalomba.

Befejezéshez közelednek a belkereskedelem és az ipar, valamint a külkereskedelem tárgyalásai az idei árualap fedezésére. A Belkereskedelmi Minisztérium a rendelkezésre álló adatok alapján megvizsgálta, milyen mértékben biztosított az áruforgalmi terv teljesítése, illetve melyik árucsoportban látszik a tervezettnél és az igényeknél kisebbnek az áruutánpótlás. A népgazdasági terv a tavalyinál 8,7 százalékkal magasabb kiskereskedelmi forgalommal számol, s ehhez 10,3 milliárd forinttal nagyobb árualapra van szükség. Várhatóan a tavalyihoz hasonló lesz az élelmiszer-ellátás színvonala. Mennyiségileg igen biztatóak a ruházati kereskedelmi kilátásai. Vegyes iparcikkek közül az áruszükséglet 91 százaléka látszik biztosítottnak.

Az egy főre jutó zöldségfogyasztás 100, a gyümölcsfogyasztás pedig 90 kilóra növekedik hazánkban a negyedik ötéves terv végére - közölték tegnap Debrecenben a kertészeti felügyelők, a kutatók és a feldolgozó vállalatok szakembereinek országos tanácskozásán.

A lengyel járműipar távlatfejlesztési programját tárgyalta meg a sejm nehézipari állandó bizottsága legutóbbi ülésén, jelentik Varsóból. Az új ötéves tervben a lengyel gépkocsipar megkétszerezi termelését; míg 1966-1970 között összesen 465 ezer különböző típusú autót gyártott, 1971-75 között több mint egymilliót gyárt majd.

1250 kilométer elavult vasútvonal szűnik meg

Az 1968-ös évi hatályba lépett közlekedéspolitikai koncepció egyik részkérdése: a gazdaságtalan, elavult vasútvonalak, állomások megszüntetése, a forgalom áterelés közzé. A következő öt évszázadban újabb 1250 kilométer hosszúságú vasútvonalat szüntetnek meg. Ezzel a 12 évre tervezett program 55-60 százalékat hajtják végre. Az előzetes felmérések szerint 160 állomás áruforgalmát szüntetik meg. Az idei program végrehajtásának előkészítése már tavaly megkezdődött: hozzáálltak a szükséges vizsgálatokhoz, építkezésekhez. Ebben az évben 260 kilométer hosszúságban, 12 vasútvonalat szüntetnek meg.

SAJTOSZENLE
Kiadja: az Igazságügyi Minisztérium By Országos Parancsnoksága
Budapest, V. tételelt útca 6.
Szerkesztő: Szerkesztőbizottság
Szerkesztő: Székely László

Huszonöt százalékkal nagyobb magyar-szovjet árucseré Belkereskedelmi választékcseré-megállapodás

A Belkereskedelmi Minisztériumban dr. Juhász Zoltán belkereskedelmi miniszterhelyettes és Sz. Szemicsev, a Szovjetunió kereskedelmi miniszterének helyettese aláírta az 1971. évi magyar-szovjet belkereskedelmi választékcseré-megállapodás jegyzőkönyvét. Az aláírásánál jelen volt Szurdi István belkereskedelmi miniszter.

A jegyzőkönyv erre az évre 20 milliárd rubel értékű árucserét irányoz elő, a múlt événél mintegy 25 százalékkal többet. Megállapodtak egyúttal közvetlen árucserében az ukrán, a lett és az észti szovjet köztársaságokkal is. A szerződés

szerint ebben az évben az aláíró felektől mintegy 600 millió forint értékű árut importálunk: többek között 230 000 köbméter építő- és gömbfát, 300 000 tonna cementet, egymillió pár kapronharisnyát, 81 000 kerékpárt, 5000 Riga-4 mopédet, ezer tonna fagyaszott halat, továbbá halkonzerveket, karórákat, fotó- és optikai cikkeket, tranzistoros rádiókat és egyéb, számunkra fontos cikkeket. Ellentétként közszükségleti cikkeket, konfekcióárut, bőrdíszmúrut, hálózsakokat, kereskedelmi berendezéseket, italárut szállítunk.